

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ARVA DEZSŐ

294. szám

Elkeseredett küzdelem Korosten körül

Vitebszknél a Szovjet áttörési kísérletei megghiúsultak — Északolaszország felett 22 amerikai bombázót lőttek le

Rómából jelentik: A Tribuna jelentése szerint kedden déltájban ellenséges harci repülőgépek nagy méretű bombákat dobtak le Róma városzéli negyedeire. A San Paolo székesegyház közelében levő lakónegyedben sok ember meghalt, illetve megszebesült. A Via Appia Nuova mentén is több ember esett áldozatul a támadásnak. A várostól keletre több embert repeszdarabok találtak el, mintegy 50 ember géppuskától sebesült meg.

Ugyancsak a Tribuna jelenti, hogy Vatikánvárosban azonnal észrevették a brit-amerikai harci repülőgépek megjelenését Róma felett. XII. Pius pápa, mint a római légitámadások korábbi eseteiben, azonnal dolgozószobájának ablakához sietett, hogy megfigyelhesse a támadó repülőgépeket. A pápa, amikor a bombák becsapódását hallotta, azonnal jelentést kért az okozott károkról. (MTI)

APULIA LAKOSSÁGA ALBÁNIÁBA MENEKÜL

Rómából jelenti a Német T. I.: Apulia parti lakosai — tekintet nélkül az ellenséges őrizzet — kis csónakokon merészkednek ki az Adriai-tengerre — jelenti a Tribuna —, hogy Albániába meneküljenek. A menekültek között mindenféle rendű és rangú emberek vannak, akik nem tudják elviselni hazájuk ellenséges megszállását s inkább készek elhagyni otthonukat, semhogy beletörődjenek a megszálló hatalmak intézkedéseibe.

CHURCHIL ÁLLAPOTA

A brit hírszolgálat jelenti, hogy Churchill — kezelőorvosainak kedden kiadott közleménye szerint — a brit miniszterelnök egészségi állapota oly kielégítő mértékben javult, hogy valószínűen nem lesz többé szükség közlemény kiadására. Az Exchange Telegraph tudósítója az orvosi jelentéssel kapcsolatban azt írja, hogy a miniszterelnök állapota 14 napi betegsége után annyira javult, hogy Churchill már majdnem teljesen egészségesnek mondható. Szokásos munkájának nagy részét már egyedül végzi. Churchill tartózkodási helyét még mindig titkolják. Továbbra is az a terve, hogy egészségügyi szabadságát meleg éghajlatú helyen tölti el, ez a szabadság azonban előreláthatóan rövid lesz. (MTI)

ROOSEVELT NYILATKOZATA

Washingtonból jelenti a Német T. I.: Roosevelt elnök a keddi sajtóértekezleten kijelentette, hogy Kairóban és Teheránban csak elvően tisztázták a politikai természetű kérdéseket, miután a részletek kidolgozása még nyitva áll. Arra a kérdésre, mi a véleménye Smuts beszédéről, azt válaszolta, hogy a beszédet még nem olvasta, nem bizonyos azonban, hogy a vitát újjáépítése az egyesült nemzetek szilárd magva körül történik.

Német hadijelentés

A német véderőparancsnokság közli:

Kirovográdtól északra csapataink az ellenség szívós ellenállása dacára több helységet rohammal elfoglaltak és szétverték a Szovjet készletét. Zsitomir körzetében az ellenség fokozta erőfeszítéseit. Támadó éleit Zsitomirtól délkeletre nehéz harcokban felfogtuk. Tovább északra a Szovjet valamennyi támadása megghiúsult. Összesen 41 ellenséges páncélos pusztítottunk el.

A szovjetcsapatok erős tüzéségi előkészítés után és számos páncélossal kedden a korosteni szakaszon is támadásra indultak. Itt elkeseredett harcok vannak folyamatban. Vitebszknél továbbra is visszavertük az ellenség minden áttörési kísérletét.

Északolaszországban — eltekintve egy eredménytelen ellenséges támadástól Venafrotól északra — a nap nyugodtan telt el. Az elmúlt éjszaka 26 nehéz északamerikai bombázó vadászvédelem alatt Felsőolaszország fölé repült. Összesen 22 bombázót lelőttünk. Négy német gép elveszett, de vezetőik ejtőernyővel megmenekültek. Olaszország nyugati partján két északamerikai vadászgépet semmisítettünk meg.

December 28-án a reggeli órákban az angolok partraszállást kíséreltek meg a La Manche-csatornában levő Sercq szigetén. Vállalkozásuk már az aknamezőkön megghiúsult. Az ellenség gyors visszavonulása során hátrahagyta halottait.

A SZÖVETSÉGES VEZÉRKAROK NYILATKOZATA

Washingtonban a szövetséges vezérkarok hivatalos nyilatkozatot adtak ki, amely hangoztatja, hogy az Északkeurópában megindított harcokban résztvevő amerikai és brit csapatok arányszáma katonai titok és éppen ezért nem közölhető. A nyilatkozat leszögezi, hogy az amerikai és brit haderő vezetői között semmiféle nézeteltérés nem mutatkozik. (MTI)

SVÉD LAP A BALTI-ÁLLAMOK FÜGGETLENSÉGÉRT

Stockholmból jelenti a MTI: A Socialdemokraten svéd kormánypárti lap ismét sikraszáll a Balti-államok függetlenségéért és szabadságáért a háború után. Az Atlanti Charta érvényesítése vagy hatalmi politika dönti-e el ezeknek az országoknak sorsát? — kérdi a lap. Roosevelt és Churchill minden nemzetnek szabadságot ígért, a

meg. Az Egyesült Államoknak semmiesetre sem szabad többé a katonai vagy gazdasági elszigetelés politikáját folytatniok.

A brit hírszolgálat jelentése szerint Roosevelt a keddi sajtóértekezleten foglalkozott az Egyesült Államok politikájával és hangoztatta, hogy a háború után az ediginél jóval nagyobb méretű szociális és gazdasági programot kell megvalósítani. Új programra lesz szükség, hogy megfelelhessünk a háborúutáni helyzet követelményeinek. (MTI)

hadsereg szerepel és nagy flotta-kötelékek, légi rajok és szállítóeszközök állnak rendelkezésére, míg a másik csoport feladata a partraszállás megakadályozása. A hadgyakorlatokon mindenféle fegyvernem képviselve van. A gyakorlatokat lehetőleg éjszaka tartják, hogy a csapatokat a sötétben való műveletekhez szoktassák.

NAGY HAJÓÖSSZEVONÁSOK GIBRALTARBAN

Madridból jelenti a Német T. I., hogy az Atlanti-óceán feletti 77, nagyrészt tízezer tonna hajókból álló karaván futott be a gibraltári kikötőbe. Egy húsz hajóból álló másik karaván kifutott a Földközi-tengerre.

STIMSON A VASUTAK ELLENŐRZÉSÉRŐL

Lisszabomból jelenti a MTI: Stimson hadügyminiszter rádióbeszédében foglalkozott az észak-amerikai vasutak kérdésével. Hangoztatta, hogy az állam kénytelen volt kezébe venni a vasutak feletti ellenőrzést, mert a szállítás megbénulása nagy győzelem lett volna Németország és Japán számára.

A TÖRÖK SAJTO A JUGOSZLÁV KÉRDÉSÉRŐL

Isztanbulból jelenti a MTI: A jugoszláv kérdés továbbra is élen foglalkoztatja az isztanbuli köröket. Feltűnt, hogy az amerikai állásfoglalás a jugoszláv kérdésben is — akárcsak a balti és a lengyel kérdésben — az angol álláspontnál jóval tartózkodóbb és Amerika mindenképpen csak vonakodva követi Angliát a Szovjetnek tett engedmények útján. A szövetségesek egymásközi viszonyát jól ismerő tényezők azt hiszik, hogy az angol és amerikai álláspont közötti lényeges különbség nem annyira a nézetek különbözőségéből, mint inkább a megbeszélte taktikából származik.

A török sajtó rámutat arra, hogy a Tito-ügy csak még jobban növelte a jugoszláv kérdés körüli zűrzavart. Az Ulus szerint minden zavar oka onnan származik, hogy Jugoszlávia búszeves fennállása alatt az országban nem alakult ki igazi nemzeti egység.

Balti-államokat azonban kizárta ebből a minden népre érvényes szabadságból. Nem akarjuk ezt elhinni — írja a lap, — ellenkezően az a véleményünk, hogy a Balti-államok szabadsága lesz próbaköve az egész világ szabadságának. Ha ennek a borzalmas háborúnak egyáltalában adhatunk valami értelmet, akkor az abban kell, hogy álljon, hogy biztosítsa a kis népek függetlenségét és szabadságát.

AZ AMERIKAI CSAPATOK ANGLIAI GYAKORLATAI

A Bud. Ert. jelenti: A Pest Züri-he érkezett londoni jelentése szerint az Angliában levő amerikai csapatok néhány napja nagyarányú inváziós gyakorlatokat tartanak. Az angol partvidék egyes szakaszairól a polgári lakosságot eltávolították, mert a gyakorlatokon helyenként éles tölteket is használnak. Az amerikai haderők egyik csoportja mint inváziós

<p>NEMZETI (voti APOLLO) FILMSZÍNHÁZ Dec. 30-tól jan. 2-ig</p> <p>Hamupipóke Olasz premierfilm! Kísérő műsor:</p> <p>Tarka táncok Szenzációs UFA színes film!</p>	<p>ATTILA (voti ODEON) FILMSZÍNHÁZ Dec. 30-tól január 2-ig</p> <p>Miért? Nagy magyar vígjáték színes kísérő műsorral</p> <p>Szilveszter este, a rendes napi előadásokon kívül, este 22 órától 24 óráig külön előadás</p>	<p>ZRINYI FILMSZÍNHÁZ Dec. 29-től 1944. jan. 4-ig</p> <p>Mesék a szerelemről Főszereplők: <i>Bordy Bella, Jávorka Pál, Sárdy János, Hajmássy Miklós, Petőcs</i></p> <p>Legújabb magyar és UFA világhíradók</p>
--	--	--

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ

Hatvan év előtt nyílt meg a vasúti forgalom Budapest-Ujvidék között

Először 1846-ban tárgyaltak az Ujvidék-Pest közötti vasutról

Az ujvidéki hölgy, ha nem talál megfelelő kalapot divatárúsnője üzletében, egyszerűen felül a hajnali gyorsvonatra. Budapestre utazik és ott vásárol olyat, amilyent szíve kíván. Természetes, hogy a kalapvásárlás mellett még sok más minden is elintéztést nyer ilyenkor és néhány nap múlva fiatalabban, üdébben és főleg könnyebben tér vissza öngyógyító Ujvidékre, jámbor férje legnagyobb öröme. Ilyen utazások alkalmával természetesen észébe sem jut, hogy a nagymama, aki otthon ül a kályha mellett a kényelmes karosszékben, nem tudta magát ilyen gyorsan elhatározni egy pesti bevásárlási útra. Zsörtölődik is a nagymama, hogy lehet csak úgy egyszerűen elutazni, amikor az nem is olyan közönséges valami. Ő szegényke még nagyon jól emlékszik, hogy leány vagy fiatalasszony korában sem lehetett csak úgy egyik órától a másikra elhatározni, hogy Budapestre utazik. Nagyon körülményes dolog volt ez és csak az szánta rá magát erre az útra, akinek életbevágóan fontos volt.

Nagymama fiatal korában még nem járt vonat Ujvidék és Pest között. Utazni akkor is utaztak a fővárosba, de leginkább csak kereskedők és hasonlók, akik nem élvezetből tették meg ezt az utat, hanem, mert üzletük kényszerítette rá. Igaz, hogy ilyenkor nem egy-két napig tartózkodtak a fővárosban, hanem hosszabb ideig és üzleti ügyeik elintézése után a szórakozásról sem feledkeztek meg. Nem olyan sűrűn utaztak fel Pestre és így az utat mindenképen alaposan kellett kihasználni.

Nyáron még aránylag kellemes volt az út, mert hajóközlekedés már száz év előtt is volt Ujvidék és Pest között.

Nagyanyáink és nagyapáink így nyáron hajón tettek meg az utat Pestig. Később már csak Gombosig mentek hajón, ott felültek a vonatra, amely Szegedig vitte őket és innen utaztak tovább. Télen azonban, amikor nem volt hajó, csak kocsin lehetett utazni.

Ilyenkor hárman-négyen társaságba léptek, kocsit fogadtak és azon tettek meg az utat Ujvidéktől Nagykikindáig, ahol vonatra ültek és így jutottak Szegeden keresztül Pestre.

Ez az út meglehetősen kényelmetlen volt és amellet drága is. Érthető, hogy mindenki csak akkor szánta rá magát, amikor már más megoldás nem volt és kénytelen volt Pestre utazni. A nagymama zsörtölődése az asszonyonka gyors pesti útja előtt nem is olyan csodálatos, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy nagymama is jobban emlékezik a hatvan év előtti dolgokra, mint olyanokra, amelyek élte későbbi szakában történtek. Nem szabad ugyanis megfeledkezni arról, hogy nagymama is utazott Pestre asszony korában vonaton, de még akkor is nehezen szánta rá magát az útra, mert rész-

ben otthoni munkája nem engedte, részben pedig, mert akármilyen kényelmes is a vasúton való utazás, mégis csak jobb volt otthon. Hát ezért nem szereti nagymama ezt a hirtelen elhatározást, hogy Pestre utazom kalapot venni. No meg talán az ő öreg szeme sok minden olyant is lát, amit más szem nem vesz észre...

KÖZEL SZÁZ ÉV ELŐTT KEZDTEK TÁRGYALNI AZ UJVIDÉK-PEST KÖZÖTTI VASÚTRÓL

Ujvidék már száz év előtt is fontos kereskedelmi hely volt és így érthető, hogy a város vezetősége az első magyarországi vasútépítések sikere után foglalkozott azzal a tervvel, hogy az ország legdélibb városát vasúton is össze kell kötni a fővárossal.

Az ujvidéki városi tanács 1846 júniusában foglalkozott először a vasútépítéssel, mert kész tervet kapott az Ujvidék-Pest közötti kiépítendő vonatról.

A tervezetet a városi képviselőtestülethez juttatta tanulmányozás és határozathozatal céljából. Közben azonban kitört a szabadságharc és azt az elnyomás közel két évtizede követelte az idő pedig nem volt alkalmas semilyen korszerű terv megvalósításához. A vasútépítési terv is hosszú időre elpihent.

A kiegyezés után, amikor a nemzet felszabadult a súlyos lelki, gazdasági és politikai nyomás alól, minden téren megindult a lüktető élet. Ujvidék városi közgyűlési termé-

ben 1869-ben ismét szótartottak a vasútépítés gondolatát. A képviselőtestület hattagú bizottságot választott, amelynek feladatává tette, hogy egy magánvállalat vasútépítési tervét tanulmányozza és arról javaslatot tegyen a közgyűlésnek. Az albizottság megállapította, hogy négy vállalat kapott engedélyt a Pest-Ujvidék között tervezett vasútvonal kimérésére. A munkálatokat meg is kezdték a vállalkozók, de a téli hónapokban abba hagyták és 1870 tavaszán ismét megkezdtek. Az albizottság 1870 február 15-én tizenkétfelős bizottsággá bővült és ez megkezdte a vasútvonal tervezetének tanulmányozását. Legmegfelelőbbnek a Pest-Kunszentmiklós-Kalocsa-Baja-Zombor-Petrőc-Ujvidék közötti tervet találták. Munkájuk eredményéről jelentést tettek a városi közgyűlésnek, amely két napon keresztül 1870 március 3-án és 4-én tárgyalta a vasútépítés kérdését. A közgyűlés ekkor 26 tagból álló bizottságot választott, amelyet széles hatáskörrel ruházott fel és megbízta, hogy lépjen érintkezésbe a vasútépítési vállalatokkal.

A következő év tavaszán a Szegedi Közlekedési bank fordult a városhoz, hogy Szeged-Horgos-Martonos-Kanizsa-Zenta-Óbecse-Temerin-Ujvidék között akar vasutat építeni

és ezért kérte a városi képviselőtestületét, hogy a vasúti vonal és pályaudvar céljaira ingyen területet adjon a vállalatnak, valamint, hogy nagyobb számú részvényt is jegyezzen. A városi közgyűlés 1871 június 1-én megtartott közgyűlésén azt a határozatot hozta, hogy a vasútépítéshez szükséges területet a legmérsékeltébb áron bocsájtja a vállalat rendelkezésére és elhatározta azt is, hogy több részvényt jegyez.

A következő évben, 1872-ben március 28-án húsz hold földet szavazott meg teljesen ingyen a vasút céljaira.

Jogerős a boldogasszonyfalvi rablógyilkosok büntetése

Vukojevicset életfogytig tartó, Grozdityot 15 évi fegyházra ítélték

Annakidején megírtuk, hogy Vukojevicz Toma gazdasági eseléd Boldogasszonyfalván gazdájának fiával, Grozdityi Nesztorral abban állapodott meg, hogy a falubeli Popov Triva gazdag ember pénzét megszerzik. Mult év novemberében éjszaka belopóztak Popov Triva házába, de ott nem találtak pénzt, mire két pár csizmát és másfél métermázsza bűzát vittek el. Mivel tudták, hogy Popov decemberben Ujvidékre megy, elhatározták, hogy a falubeli temető mellett, amelyen hazajövet el kell haladnia, megölik Popovot. Az árokban szabályos sírgödört ástak, majd december 5-én Vukojevicz nehézbaltát vett magához és társával együtt megbeszéltek, hogy Vukojevicz leüti, Grozdics pedig kirabolja Popovot. Mindez pontosan bekövetkezett.

Vukojevicz három csapással leterítette áldozatát, Grozdity pedig kirabolta.

A holttestet el sem temették az előre megásott sírba, besiettek a faluba, gondosan megmosták a baltát, a

kezüket, majd az istállóban megtelezték az elrablott 8600 pengőt.

A megindult büntető eljárás során a két suhancra terelődött a gyanú, de mert tagadták bűncselekményüket és bizonyíték sem volt ellenük, hamarosan szabadlábra kerültek. Vukojevicz ezután Ujvidékre költözött, ahol kiruházkodott, összeköltözött egy nővel és arra is sokat költött. Sűrű mulatozása újra ráterelte a gyanút, társával együtt ismét tartóztatták és most mindketten beismerő vallomást tettek. Az ujvidéki érvényszék rablással párosult gyilkosság büntetése miatt

Vukojevicset kötél általi halálra, Grozdityot pedig tizenöt évi fegyházra ítélték.

A szegedi tábla Vukojevicz halálbüntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta,

egyébként az ítéletet helyben hagyta. A Küria ma a tábla ítéletét jogerőre emelte.

Meghalt Pejterl Ferenc, az első budai zöldvendéglő tulajdonosa

Nyolcvan év alatt nem járt Pesten

Budapestről jelentik: Id. Pejterl Ferenc, a közkezdelt Pejterl-vendéglő tulajdonosa 80 éves korában, Margit-utca 15. szám alatt lévő lakásán meghalt. A közismert vendéglőt mindenki ismerte Budapesten és gyakran eldicsekedett, hogy

vendéglője 150 év óta a Pejterl-család tulajdonában van.

Pejterl Ferenc 2 évvel ezelőtt megbetegedett és ez év májusában ágyra esett. Azóta nem is hagyta el az ágyát. A karácsonyi ünnepek alatt állapota rosszabbodott és többször hívták hozzá orvost, de már nem tudtak rajta segíteni. Pejterl Ferenc halála általános részvényt keltett mindazokban, akik őt ismerték.

Pejterl Ferenc Krudy Gyula egyik legkedveltebb embere volt, aki még két évvel ezelőtt is, aggyastán korára, kiszolgált híres barna sapkájában és főként író, újságíró, vendégeit szerette. Két évvel ezelőtt halt meg felesége és ez a tragédia lett oka visszavonulásának. Azóta veje, Wermann Béla vezeti a híres Pejterl vendéglőt.

Pejterl Ferenc híres volt arról is, hogy ő alapította az első úgynevezett zöldvendéglőt Budán

és soha semmiért sem ment át Pestre. Azt mondotta, hogy akinek valami elintéznivalója van vele, az jöjjön át Budára hozzá. Altitóltag „Feri bácsi” élete végéig megtartotta ezt a fogadalmát és egyetlen egyszer sem kelt át a Dunahidakra.

Újabb szövetséges parancsnoki kinevezések

Az északafrikai szövetséges főhadiszállásról jelenti a brit hírszolgálat, hogy a földközi-tengeri harcúterén kanadai hadtestet létesítettek.

Washingtonból jelentik: Roosevelt közölte, hogy Dawes altábornagyot a földközi-tengeri területen működő amerikai erők parancsnokává nevezték ki. Bejelentette még, hogy Doolittle altábornagy vezeti majd a nagybritaniai támaszpontokról működő 8. amerikai légi hadtestet. (MTI).

December 29-től 31-ig

Magyar vígjáték

NAGYMAMA

Főszereplők: *Szabó Zsuzsanna, Pálfi Zoltán, László, Rózsahegy K., Petőcs*

Legújabb magyar és UFA híradók

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Megszűnt magyar állampolgárságok

A hivatalos lap december 28-i száma közli, hogy a belügyminiszternek az 1939. XIII. t. e. I. §-a alapján hozott határozatával az alábbi volt bácskai lakosok magyar állampolgársága szűnt meg:

Az Okér községben 1923. évben született Binder Frigyes, az Okér községben 1923. évben született Müller Károly, az Okér községben 1914. évben született Liebmann Henrik, az Okér községben 1926. évben született Beck Bálint, az Okér községben 1914. évben született Noé Adám, az Okér községben 1914. évben született Deminger Frigyes, az Okér községben 1922. évben született Roth Fülöp, az Okér községben 1922. évben született Schneider Fülöp, az Okér községben 1914. évben született Altheim Péter, a Petrovopolyán 1914. évben született Schaffer Antal, az Okér községben 1913. évben született Himpelmann Henrik, az Okér községben 1919. évben született Scherer András, az Okér községben 1924. évben született Feige Adám, az Okér községben 1918. évben született Feith József, az Okér községben 1912. évben született Schmidt Péter, az Okér községben 1913. évben született Ritzmann Frigyes, az Okér községben 1919. évben született Ritzmann Károly, az Okér községben 1913. évben született Burbach Fülöp, az Okér községben 1922. évben született Schnetterer György, az Okér községben 1924. évben született Dietrich Dániel, a Soroksárpéteri községben 1912. évben született Szuter János, az Okér községben 1914. évben született Martin Péter, az Okér községben 1913. évben született Wild Péter, az Okér községben 1913. évben született Meister Mihály, az Okér községben 1919. évben született Schneider Károly, az Okér községben 1919. évben született Paul Jakab, az Ujverbász községben 1915. évben született Reitenbach Károly, az Ujverbász községben 1912. évben született Teitenbach Reitenbach Keresztély, az Okér községben 1923. évben született Feige Dávid, az Okér községben 1911. évben született Beringer Henrik, az Okér községben 1922. évben született Roth Fülöp és az Okér községben 1923. évben született Trumpf Péter volt okéri lakosok;

a Wekerlefalva községben 1921. évben született Strausz János, a Wekerlefalva községben 1922. évben született Knébl Adám, a Wekerlefalva községben 1921. évben született Trobnich Jakab, a Wekerlefalva községben 1913. évben született Rupaner Antal, a Wekerlefalva községben 1923. évben született Ernst Adám és a Wekerlefalva községben 1918. évben született Weber György volt wekerlefalvai lakosok;

az Ószivác községben 1922. évben született Hanzinger (Roth) Keresztély, a Cservenka községben 1915. évben született Schmidt János, a Cservenka községben 1923. évben született Roth Jakab, a Cservenka községben 1924. évben született Kern Jakab, a Cservenka községben 1921. évben született Spinner János, a Cservenka községben 1922. évben született Belasz Fülöp, a Cservenka községben 1925. évben született Weber Péter, a Cservenka községben 1924. évben született Altheim Dániel, a Cservenka községben 1919. évben született Kern János, a Cservenka községben 1914. évben született Opermann Fülöp, a Cservenka községben 1916. évben született Hoffmann Frigyes, a Cservenka községben 1916. évben született Operman Keresztély, a Cservenka községben 1919. évben született Albrecht Ferenc, a Cservenka községben 1923. évben született Polinger Henrik, a Cservenka községben 1921. évben született Albrecht Péter, a Bácsfeketehegy községben 1924. évben született Pfaff Rudolf, a Cservenka községben 1913. évben született Obermann Jakab.

(Folytatjuk)

A német és horvát csapatok sikeres hadműveletei Tito bandái ellen

A partizánok súlyos veszteségeket szenvedtek

Mint a Német T. I. jelenti, a napokban fejeződött be az a nagy vállalkozás, amely 12 napon át tartott Tito bandái ellen. A német és szövetséges csapatok bekerítő mozdulatait a bandák nem tudták elhárítani, mert újból és újból harcra kényszerítették őket, amelyekben olyan nagy veszteségeket szenvedtek, hogy a közeljövőben ezen a területen lehetetlenné válik számukra minden önálló vállalkozás. A harcokban 670 bandita holttestét számlálták meg és 136 foglyot ejtettek. A foglyok vallomása szerint még 400 bandita esett el agyútűz következtében a vonalak

mögött. De különösen nagy veszteséget szenvedtek fegyverben, lőszerekben élelmezési és felszerelési anyagokban. A német csapatok ugyanis 56 könnyű és 19 nehéz gépfegyvert, öt könnyű gránátvetőt, 3 ágyút, 200 gránátot, 13 láda gyalogsági lőszerrel, továbbá sok kézfegyvert, teherhordó állatot és hirtelen felszerelést zsákmányoltak. A harcok során a bandákat a Samarica-hegység úttalan erdőibe szorították és azok csak úgy tudták kikerülni teljes megsemmisülésüket, hogy apró, menekülő csoportokra oszlottak.

Mi történik,

ha egy szépasszony fürdőkádat kap ajándékba galáns lovagjától

?

kiőr a

BOTRÁNY

Mulatságos, pikáns színpompás képekben elevenedik meg az a háborúság a

Rákóczi filmszínház

legújabb műsorában. Színes filmvígjáték!

A távolkeleti harctér

A japán haditengerészet egységei számos hajót elsüllyesztettek

A brit hírszolgálat jelenti az új-guineai szövetséges főhadiszállásról, hogy az újbritaniai Arawe területén, ahol 14 nappal ezelőtt szálltak partra először amerikai csapatok, a japán ellentámadások következtében az előretolt amerikai járőr csapatokat vissza kellett vonni. (MTI).

Tokióból jelenti a Domei iroda: A japán haditengerészet egységei december 15-étől 27-éig Újbritania területén több, mint 118 ellenséges hadihajót, szállítóhajót és más hajókat süllyesztettek el. Ezenkívül súlyosan megrongáltak több, mint 19 hajót és lelőttek 212 repülőgépet. A különböző szakaszokon elért eredmények a következők:

A Markus foknál elsüllyedt két cirkáló, két torpedónaszád, 18 vagy 19 szállítóhajó, ötnél több

partraszállási csónak, 5 nagy partraszállási hajó és 81-nél több kis cirkáló, két romboló, 18 szállítóhajó, egy partraszállási csónak, 1 tengeralattjáró vadász, három nagy partraszállási hajó és több kisebb partraszállási hajó. Ezenkívül 38 angolszász repülőgépet lelőttek. A Bergen-öböl szakaszon elsüllyedt két nagy cirkáló és két nagy szállítóhajó, megrongálódott 3 nagy szállítóhajó, ezenkívül lelőttek 20 repülőgépet. A rabauli szakaszon lelőttek 151 repülőgépet, a kaviengi szakaszon 3 repülőgépet semmisítettek meg. Végül a Rougainvilletől északra fekvő vizeken elsüllyesztettek egy meg nem állapított típusú hadihajót. Az összes harcokban a japánok 73 repülőgépet veszítettek.

Hathónapi fogházbüntetésre ítelt az uzsorabíróság egy ujvidéki hatósági tejgyűjtőt és egy tejkereskedőt

Az ítélet kihirdetése után a két árdragítót előzetes letartóztatásba helyezték

Lovas Mihály ujvidéki lakos hatósági tejgyűjtő minőségben Piroson gyűjtötte a tejet az ottani termelőkől. A tejet özv. Puskás Jánosné ujvidéki tejkereskedőnek adta át. Lovas a termelőknek 43 fillért fizetett a tej literjéért és ugyanazt a tejet 48 filléres literenkénti áron adta tovább özv. Puskásnénak, aki viszont a fogyasztóknak 52 filléres egységes áron adta el.

Lovas naponta mintegy 120-150 liter tejet szállított le Puskásnénak. Az ősszel Puskásné megállapodást kötött az ujvidéki csendőralosztály konyhájának vezetésével és nagyobb mennyiségű tejet adott át a csendőralosztály konyhájának. A megállapodás szerint a tejet Piroson községben adta át 52 filléres egység-áron. A közelmultban, de az előző hónapokban is a fogyasztók által

dóan arról panaszkodtak, hogy a Puskásné által szállított tej annyira fel van vizezve, hogy élvezhetetlen és csecsemőknek egyáltalában nem lehet adni, mert a rossz tejtől megbetegedeznek. A csendőrség is figyelte úgy Lovasnak, mint Puskásnénak a tejjel kapcsolatban kifejtett ténykedését és a napokban megállapította, hogy Lovas a pirosi termelőktől lefőlőzött tejet vesz át 48 filléres áron.

A csendőrség megállapítása után vizsgálatot indított élelmiszer hamisítás illetve árdragítás miatt Lovas Mihály hatósági tejgyűjtő és özv. Puskás Jánosné ujvidéki tejkereskedő ellen, valamint Kovács Mihályné, Nagy Sándorné, Sipos András, Tóth Lajosné, Bancsi András, Fodor Lajosné, Rápóti János pirosi termelők ellen valamint Varga Lajos pirosi tejgyűjtő ellen. A vizsgálat befejezése után az ügy az ujvidéki ügyészségre került, amely valamennyi gyanúsított ellen élelmiszer hamisítás illetve árdragítás címén vádiratot adott ki. Az ügyben most tartotta meg dr. Lugossy uzsorabíró a főárgyalást. A bizonyítási eljárás során a bíróság úgy határozott, hogy a termelők illetve Varga Lajos pirosi tejgyűjtő ügyét elkülöníti és csak Lovas Mihály illetve özv. Puskás Jánosné árdragítási ügyét tárgyalta.

Lovas és Puskásné esetében a bíróság a bizonyítási eljárás illetve saját beismerő vallomásuk alapján beigazolta, hogy a vádat és mindkettőjüket folytatólagosan elkövetett árdragítás visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek és ezért

Puskás Mihály hatósági tejgyűjtőt, valamint özv. Puskás Jánosné tejkereskedőt 6-6 hónapi fogházbüntetésre és 3 évi hivatal illetve politikai jogvesztésre ítélte. Azonkívül kötelezte Lovast, hogy bünyjelként fizessen az államkincstárnak 4184 pengőt Puskásné pedig 5616 pengőt.

Az uzsorabíróság ítéletileg íteltotta mindkét vádlottat öt évre a közszállításokban való résztvételtől, egyben örök időre megvonta tőlük az iparendélyt. Az uzsorabíróság kötelezte a két vádlottat, hogy az ítéletet jogerőre való emelkedése után kötelesek a „Reggeli Ujságban” közzétenni. Az ítélet kihirdetése után a vád képviselőjének indítványára a bíróság elrendelte

mindkét vádlott azonnali letartóztatását.

Az ítélet nem jogerős.

HAIÓ!

Elmer Dengelfield, a Manchester Guardian hasábjain megrázó képet fest annak a másfél millió lengyelnek és baltinak sorsáról, akiket a szovjet elhurcolt hazájából Oroszország belsejébe. Sokan már útközben meghaltak, mert nem bírták azokat a szenvedéseket, amelyeket ez az út jelentett. A még életben maradtakat a szovjethatóságok kényszer-munkára vitték Szibériába, bányákba terelték. Itt is sok ezren pusztultak el, különösen idősebbek és gyermekek, akik az embertelen munkát nem bírták el.

Belgrádi jelentés szerint Tito bandái között harcoló úgynevezett délmoravai brigád tagjai unták már a testvérharcot és ezért haza akartak menni és folytatni polgári életüket. Titóék erre a brigád minden ötödik emberét agyonlőtték és amikor a többiek mégsem puhultak meg, horvátok közé keverték őket, akik szigorúan vigyáztak rájuk. Néhányuk mégis sikerült elmenekülni Titóék közeléből és hazamentek Szerbiába, ahol borzalommal emlegetik azt az időt, amikor a délmoravai brigádban harcoltak és gyilkolták a védtelen falvak lakosságát.

December 15—27 között a Csendes Óceánban az angolszászok 118 hadiszállító és más hajót vesztek. Ezenkívül 19 hajó súlyosan megsérült. A japánok 212 ellenséges repülőgépet is leltek.

Az Egyesült Államok hajózási körében fejtörést okoz, hogy milyen tengerészeket helyezzenek el az új hajókon, mert kevés a jelentkező, aki a mai veszélyes időkben kereskedelmi hajón önként teljesítene szolgálatot. A newyorki „Journal of Commerce” szerint legalább 60.000 tengerészre van szükségük az Egyesült Államok hajózási vállalatának. Amerika kénytelen lesz hajói egy részét átadni Angliának, amelynek elég tengerész áll rendelkezésére.

A török állami petróleumkutató intézet Ankara környékén és Anatólia északnyugati részében Bolu környékén petróleumot talált.

Összentsége XII Pius pápa 100.000 levet juttatott el Joana bolgár anyakirálynőhöz, hogy ezt az összeget a szófiai bombakárosultak között szétossza.

Isztambulnak a hét végéig 340 millió török font vagyonvisszátérítést kellett lefizetnie. Ebből az összegből eddig 222 millió fontot befizettek, 41 milliót töröltek úgy, hogy még 67 millió török fontot kell befizetnie.

Londoni csehszlovák emigráns körökben úgy tudják, hogy Benes Eduárd Moszkvából jövet Algirba is el látogat, ahol de Gaulle tábornokkal és a francia felszabadítási bizottság több tagjával folytat megbeszélést. Valószínű, hogy Benes Teheránban és Kairóban is megszakítja néhány napra útját.

Az „Oeuvre” című francia lapban Marcel Déat azt írja, hogy angol-szász partraszállás esetén a francia milícia a németek oldalán fog harcolni a francia területre betörő angolszászok ellen.

A bolgár fővárosban kedden avatták fel ünnepélyesen a szófiai Magyar Intézetet. Arnóthy-Jungert Mihály szófiai magyar követ a felavatási ünnepségen mondott beszédében a bolgár-magyar kapcsolatokról beszélt.

Tanács és ügybeosztás a szegedi ítélőtáblán

Falkay Gyula dr. a szegedi ítélőtábla elnöke az 1944-ik évre a következő tanács- és ügybeosztást eszközölte:

I. Polgári tanács: elnök: Marosváry Ferenc dr. kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Schwepler János dr., Fömöry József dr., Nánai Lajos dr., Szász István dr. ítélőtáblai bírák. Tanácsjegyző: Aulitzky Vilmos dr. bírósági jegyző, Targyalóterem: Tisza Lajos-körút 50. I. emelet 24. ajtó. Targyalási nap: hétfő, kedd, szerda.

II. Polgári tanács: elnök: Lehoczky Károly ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Szűts László dr., Dely Károly dr., Fábian Ferenc dr., Láng Ádám dr. ítélőtáblai bírák. Tanácsjegyző: Novák Zoltán dr. bírósági titkár. Targyalóterem: Tisza Lajos-körút 50. I. emelet 22. ajtó. Targyalási nap: csütörtök, péntek, szombat.

III. Polgári tanács: elnök: Szerdahelyi István dr. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Veszelyovszky Dezső dr., a III. f. cs. j. felr. ítélőtáblai bíró és Csaplár Sándor dr. ítélőtáblai bíró. Tanácsjegyzők: Fodor Ferenc dr. és Rennieh Dezső dr. bírósági aljegyzők. Targyalóterem: Tisza Lajos körút 50. I. emelet 24. ajtó. Targyalási nap: csütörtök, péntek

lasi nap: csütörtök, péntek
I. Büntető tanács és egyszersmind a fiatalok tanácsa: elnök: Falkay Gyula dr., a kir. ítélőtábla elnöke. Helyettese: Molnár József dr. ítélőtáblai bíró. Bírák: Viskovits József dr. és Ujvári István dr. ítélőtáblai bírák. Tanácsjegyző: Szilbereky Jenő dr. bírósági jegyző. Targyalási terem: Dugonics-tér 13. II. emelet 62. ajtó. Targyalási nap: hétfő, kedd, szerda.

II. Büntető tanács: elnök: Eley Sándor dr. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Szarvas János dr., Sáray Lajos dr. és Liskay Lóránd dr. ítélőtáblai bírák. Tanácsjegyző: Maróti László dr. bírósági jegyző. Targyalóterem: Dugonics-tér 13. II. emelet 62. ajtó. Targyalási nap: csütörtök, péntek, szombat.

Értesítés és iratok megtekintésének ideje hétköznapokon: Főljástrom irodában: 9—11 óráig, polgári különírodában és az irattárban: 10—11 óráig, büntető különírodában: 10—12 óráig, tudakozódóállással a rendes értesítési időt követő egy órai időtartamig. Targyalás, vagy tanácsülés előtti utolsó két napon az iratok megtekintésének helye nincs.

Régi magyarokról...

Bánnya János, a török csendőrség első főparancsnoka

Írta: Dr. Kerekesházy József

Amerikában történt állítólag, hogy az egyik legelőkelőbb könyvkiadó-vállalat felvette a harcot a sajtóhibákkal. A sajtóhibák kis ördöge állandóan megkeserítette a könyvkiadó, szerkesztők írók és lektorok életét. Minden figyelem és óvatosság mellett is becsúszott egy-két értelemzavaró hiba, legelterjedtebb kiadványokba is és ezért határozta el az említett könyvkiadó-vállalat, hogy megmutatja: majd ő végez a sajtóhibák ördögével. Kinyomtatta a bibliát — átnézte lektorok és korrektörök százaival — azután pályadíjat tűzött ki: ezer dollár jutalmat kap mindenki, aki egy hibát is talál benne!

Feljegyezték, hogy százhetvenháromezer dollárt kellett a könyvkiadó-vállalatnak fizetnie. A teljesen kész példányban még százhetvenhárom ordító sajtóhibát talált az ezerdolláros pályadíjra felügyelt közönség.

Ez a régesrég történet jutott eszembe, amikor a Reggeli Újság egyik hűséges olvasójától, aki rovatomat évek óta olvassa, levelet kaptam. Olvasóink talán emlékeznek, hogy hangsúlyoztam: szándékkal kutatom fel a török-magyar jóviszony ápolásában résztvevő magyar hírességeinket. Megemlékeztem már egy egész sor magyar férfiról, akik Törökországban, Ozmán pasa, Kursid pasa, Ferhád pasa és más neven történelmi szerephez jutottak. Azt hittem már befejeztem ezt az érdekes névsort. Azonban, mikor már azt hittem, hogy minden Törökországba szakadt híres magyarral végeztem, az olvasóm levelet írt hozzám és felhívta figyelmemet Bánnya János negyvennyolcas honvédelvezredesre, aki ha nem is török katoná, de

a török csendőrség első főparancsnoka volt Bánnya János és eredeti okmányokat is őriz tőle.

Utánajártam az ügynek és megállapítottam, hogy Bánnya János valóban élt és az volt, akinek olvasónk írja Törzsgyökere magyar családból született 1817-ben. Hogy hol, melyik községben, azt nem sikerült még kiderítenem. Erettségít

tett és eleinte állami hivatalnok volt. 1839-ben azonban otthagyta a hivatalos szolgálatot és beállt katonának. Amidőn negyvennyolcas elkövetkezett, már mint Kossuth honvédelvezredes volt a szabadságharc és nemzeti függetlenség lobogója alá. Legjobb barátja Perczel Mór honvédtábornok volt, akiről azt tartja a fáma, hogy minden csatáját megnyerte, kivéve kettőt: az egyiket Perczelnél, a másikat meg Mór-nál...

Perczel Vörösmarty Mihálynak volt tanítványa, aki náluk, előkelő kastélyukban házitáncos volt. Ezzel a Perczel Mór tábornokkal, aki egyébként országgyűlési követből lett honvédtábornok, harcolt együtt Bánnya János alezredes.

A negyvennyolcas szabadságharc utolsó fejezete, mint ismeretes, Komárom várának hősies ellenállása volt. Az Alezredes is ott volt a nagy közönségben, azonban Komárom vára nem ment át annyira a nemzetközi köztudatba. Pedig hát erre is büszkék lehetünk mi magyarok. A magános vár hősies ellenállása a túlerő ellen Bánnya Jánost is ott találta a küzdők sorában. Amidőn végre elfogyott a lőszer és Komárom várát fel kellett adni, Bánnya János is elmenekült a többi honvéddel együtt — Szerbia felé.

Az Aldunán át vezetett útjuk és Orsovánál lépték át a határt. Szerbia ekkor török fennhatóság alatt állt és egy Ezzel a szultánnal került Konstantinápolyba, a szultán udvarába. I. Abdul Medzsid az ekkor uralkodó padisah, szívesen látta a magyarokat. Ez ismeretes a történelemből. Bánnya János nem akart idegen hadseregben tiszti rangot vállalni és így a szultán az akkor szervezés alatt álló török csendőrséghez osztotta be. Az egykori honvédelvezredes fokról-fokra emelkedve, 1866-ban az egész, új török csendőrség első főparancsnoka lett. Azonban nem sokáig élvezhette dicsőségét, mert két esztendő múlva, török földön váratlanul meghalt.

Ez hát Bánnya János török csendőrfőparancsnok eddig ismeretlen története.

A 18—60 éves férfiak nem hagyhatják el az ország területét

A Budapesti Közlöny mai száma közli a hadügyminiszter rendeletét, amely kiterjeszti az ország elhagyásának és a külföldi tartózkodásnak tilalmát az eddig megállapított korlátozásokon túl — valamennyi hadkötelesre, tehát mindenkire, akinek életkora 18—60 év közt van.

Rendelelet adott ki a hadügyminiszter az utlevélkiállító hatóságoknak, amelyben közölte, hogy a 18—60 éves magyar állampolgárságú férfiak részére, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesítettek, vagy sem, a hatóságok nem állíthatnak ki s nem hosszabbíthatnak meg útlevelet.

Január 3-án egymillió pengős főnyereményt sorsolnak ki az erdélyi nyereménykölcsonre

Az erdélyi nyereménykölcson sorsolási terve szerint minden esztendőben január és július első hétköznapján történik a nyeremény kisorsolása. A legközelebbi húzást tehát 1944 január 3-án, reggel tartják meg a budapesti pénzügyigazgatóság épületében. A sorsolási terv alapján ezen a napon újabb egymillió pengős főnyeremény válik esedékessé

a húzás során. Ezzel a húzással az erdélyi nyereménykölcson már a harmadik egymillió pengős főnyereményt juttatja a szerencsés vásárlóknak. A január 3-iki húzáson egyébként összesen 1.600.000 pengőt sorsolnak ki és a főnyeremény mellett még igen jelentős összegű egyéb nyeremények is szerepelnek.

Feketén örült fehér lisztet az ókéri darálómalom

Ez év őszén a csendőrségnek tudomására került, hogy Zeiner András ókéri daráló malmában a környékbeli gazdák feketén örültek. A legtöbb esetben — mint megállapítást nyert — a malomban kukorica és buzadarát örültek a környékbeli gazdák. Az örüléseket nem jegyezte be a hatóságilag előírt örülési könyvbe, a darálómalom tulajdonosa egyáltalán nem vezetett könyvet. Az uszorabírósg títoit örülés miatt

300 pengő pénzbüntetésre és egy évi hivatal illetve politikai jogainak elvesztésére ítélte Zeinert.

Kötelezte a vádlottat, hogy bűnjel helyettesítőként fizessen be az államkincstárba 60 pengőt. Az ítélet jogerős.

FELHÍVÁS A PETRÓLEUM-KERESKEDŐKHOZ ÉS AZ ÉRDEKELT FOGYASZTÓKHOZ

Az újvidéki Közellátási Hivatal közleménye

A Közellátási Hivatal ezúton értesíti a petróleum árusítással foglalkozó kereskedőket és a fogyasztó közönséget, hogy 1944. január hóra az egyes számú petróleum szelvényre 1 liter, összesen három liter petróleum szolgáltatható ki.

UAC Szilveszterkor éremkiosztó estét rendez, a pályán lévő clubházban amelyre az UAC tagjait meghívja - Közremöködik Zziga Ernő cigányzenekara

A statáriális bíróság kötél általi halálra ítélte a kisteleki tömeggyilkost

Anyagi nézeteltérés miatt követte el a tömeggyilkosságot

Két héttel ezelőtt — mint annak idején részletesen megírtuk — vadállati kegyetlenséggel elkövetett tömeggyilkosság történt Kisteleken illetve Kiskunhalason. Farkas József kisteleki gazdálkodó

agyonverte különváltan élő felesége vadházastársát, lelőtt két embert, akik egy polgári perben ellene tanuskodtak, lemészárolta anyósát, majd revolverlövessel végzett különváltan élő feleségével.

A rendőrök akkor tették ártalmatlanná, amikor Kiskunhalason fel akarta keresni a polgári perben feleségét képviselő dr. Farkas László ügyvédet, akivel szintén végezni akart. Amikor a rendőrök ártalmatlanná tették, a revolvert maga ellen fordította, de a golyó csak a fejét súrolta. A szörnyű kegyetlenséggel elkövetett tömeggyilkosság ügyében most ítélték a kalocsai törvényszék statáriális bírósága.

A gyilkos vallomásaiban eladta, hogy pár évvel ezelőtt feleségével együtt házat építettek felesége földjén. Felesége nem akarta el-

ismerni azt a körülményt, hogy a ház építéséhez anyagilag ő is hozzájárult és emiatt állandóan civazkodtak. Időközben behívták katonának és később frontszolgálatot teljesített. Amikor hazajött a frontról, megtudta, hogy felesége hűtlen lett hozzá és egy cipész-mesterrel összeállt. Ekkor ismét követelte az asszonytól a véleménye szerint őt megillető házrészt. Mivel nem tudtak megegyezni, perre mentek, amit elvesztett. Ekkor érlelődött meg benne a gondolat, hogy kiirtja mindazokat, akik — véleménye szerint — anyagilag megrövidítették, illetve életét megrontották. Vallomásaiban eladta, hogy kislányát is megakarta gyilkolni, de annak az utolsó pillanatban sikerült a szekrényben elbújnia és így menekült meg a haláltól.

A statáriális bíróság ötrendbeli gyilkosság büntetésében és kétrédbeli gyilkossági kísérlet büntetésében mondta ki bűnösnek és kötél általi halálra ítélte.

Két hónap alatt háromszor ítélték el a szélhámos orvostanhallgatót

A Délvidékről Erdélybe tette át működése színhelyét

Szélhámos orvostanhallgatótónó lett ítélték a kolozsvári törvényszék egyes büntetőbírája, Lehner Richárd dr. törvényszéki tanácselnök. A vádlott Kramolin Lisolette, ápolónő, akit a tárgyalásra a budapesti gyűjtőfogházból vezettek elő Kramolin Lisolette 1940 őszén Németországból került Magyarországra és mint ápolónő, több kórháznál teljesített szolgálatot. Az intelligens, gimnáziumi érettségivel rendelkező nő időközben beiratkozott a pécsi egyetem orvosi karára és orvostanhallgatói minőségét

szélhámosságok elkövetésére használta fel.

A kolozsvári klinikán ez év tavaszán teljesített szolgálatot. Május végén több betegől kisebb-nagyobb összegeket kért kölcsön azon a címen, hogy majd édesanyjától pénzt kap és ekkor megfizeti tartozását. Ifjú Kolozsvárosi János középiskolai tanultól 134 pengőt és egy értékes töltőtollat kért kölcsön néhány napra, amíg az édesanyja megérkezik. Hasonló címen Solomon Mihálynétól egy rend fekete ruhát, cipőt, kalapot és tás-

kát kért kölcsön azzal az ürüggyel, hogy temetésre kell mennie és nincs fekete ruhája.

Miután a kölcsönkért összegeket és holmikát nem adta vissza, a károsultak feljelentették az ápolónőt. Kramolin Lisolette leleplezése után Veszprémbe ment az állami kórházhoz, de ott is elkövetett néhány csalást, amiért

a szabadtörvényszék október folyamán 7 hónapi börtönrre ítélte.

Veszprémből Désre jött át Kramolin Lisolette, ahol szintén elkövetett néhány csalást, melyekért a dési törvényszék november 24-én szintén 7 hónapi börtönrre ítélte.

A Kolozsváron elkövetett bűncselekményeit azzal mentette a vádlott, hogy gyógykezelésére volt szüksége a pénzre és csakugyan várt valami pénzt Versecen lakó édesanyjától. A törvényszék tekintetbe véve, hogy a kolozsvári bűncselekményei elkövetése idején még büntetlen előéletűnek számított Kramolin Lisolette, kétrédbeli család vétségében mondotta ki bűnösnek és

4 hónapi fogházra,

valamint 3 évi jogvesztésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ő TUDJA

Tanító: Azt mondják, hogy a macska hamis. Ki tud erre egy példát?

Egy vendéglős fia: Kérem, néha kiadja magát nyúlknak!

HÍREK

— Ügyeletes szolgálat az újvidéki városi orvosi központi rendelőben 1943 december hó 25-től 1944 január hó 1-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Ivanits István, Hitler Adolf-út 6, telefon: 28-44. Ügyeletes gyógyszerész: Grossinger Károly, Muscolini-út 30, telefon: 27-40 és Popovits István, II. Rákóczi Ferenc-út 124, telefon: 33-74. Mentők és tűzoltók: Andrassy-út 12, telefon: 33-22.

— Hadbavonultak hozzátartozóinak figyelmébe! Értessük a hadbavonultak hozzátartozóit, hogy 1944. évi január havi segélyeket az alábbi napokon és betűsorrendben fizetjük ki s egyben kérjük az érdekelteket, hogy a betűsorrendet saját érdekükben betartani sziveskedjenek. A-tól J betűig kezdődő nevek 1944 január hó 3-án; K-től P betűig kezdődő nevek 1944 január hó 4-én; R-től Z betűig kezdődő nevek 1944 január hó 5-én. Délután 1/5 órától 1/7 óráig. — Városi főpénztár.

Veissenburger Anni Újvidék és Kocs Sándor Budapesti jegyesek.

— Karácsonyfa ünnepély a titeli református egyházban. A titeli bár aránylag kevés számú, de annál nagyobb hitélettel élő hívek bensőséges karácsonyfa ünnepélyt tartottak 23-án a polgári iskola református termében. A nagyszámban megjelent hívek előtt Székely Sándor ref. lelkesen mondott imát és magasszárnyalású beszédet. A beszéd után következett a szegény iskolás gyermekek részére szeretetsomagok kiosztása. A kiosztás előtt az iskolásgyermkek szép szavakkal és párjelenetekkel szórakoztatták a jelenlevőket. A szeretetsomagok láttára kipirultak a gyermekarcok és örömmel járultak a Nőegylet által szépen feldíszített karácsonyfa elé, hogy átvehessék a sok jót tartalmazó csomagokat. Az ünnepélyt ima zárta be, majd egy alkalmi zoltár elnéklésével véget ért a szép ünnepély.

— „Cecilia“ figyelem! Kérem a Cecilia énekkar összes férfi tagjait, hogy a csütörtökön este 1/7 órákor kezdődő énekpróbán feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. — Titkár.

— Péterrévei népmozgalmi hírek. Születtek: Pecze Magdolna, László Mihály, Milom Mária, Gordos Éva, Milom Gizella, Lévai Zoltán, Szög Éva, Horváth Éva, Bozsoki Etel, Hajdu Ilona, Dékány Franciska, Pecze György Kristóf István és Kalmár Eszter. Meghaltak: Nikolyti Szimó 36 éves Darabos Veronika 7 hónapos, Muhi András 41 éves, Kellner János 52, Hegedűs Péterné szül. Kiss Mária 30, Tóth Rozália 25, Bakaity Izidor 56, Tobdzsics Todor 66 éves, Döme Ferenc 79 éves korában. Házasságot kötöttek: Viktor Sándor és Kovács Mária, Mester Mihály és Nagy Terézia, Mihalecz István és Póltura Erzsébet, Harmatos Sándor és Póltura Rozália, Vass Lajos és Pecze Anna, Köblös József és Pruzsinszki Ilona.

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

Nagy szilveszteri és újévi műsora

December 29-től január 2-ig

Hamupipóke

Olasz premiefilm! Kisérő műsor:

Tarka táncok

Szenzációs UFA színesfilm!

SZILVESZTERKOR este 10—12-ig

KÜLÖN ELŐADÁS!

Váltsa meg jegyét elővételeiben!

— Óbecsei anyakönyvi hírek. Születtek: Benkó András, Sztojnic Dömötör, Nagy Ferenc, Bem Sándor, David János, Sipos Erzsébet és László (ikre), Baló János, Bocor András, Kiss Ferenc, Fehér Mária, Balaska Katalin, Szaniszló János, Urbán Imre, Ritz János, Gálfi Katalin, Pliszka István, Tóth Éva, Sztárics Balázs, Karna Julianna, Vörös László, Tóth Ilona, Gutti Miklós, Oresik Viktória, Gyuresik Miklós, Vojnovits Sarolta, Kucserka Imre, Gálfi Imre, Lénárt Miklós, Tóke János, Bakics Gizella, Dalos Mihály, Molnár István és József (ikrek), Juhász Péter, Parádi Éva, Tornáczki Ferenc, Nagy Etelka, Szabó Mihály, Oszlár András, Gyuresin Dusan, Gábor István, Antmann Viktória, Biczók Éva, Megyeri Katalin, Gágics Hajnalka, Ritz István, Kocsis István, Kiss András, Szili István, Danilovics Nádor. — Házasságot kötöttek: Borbas László és Megyeri Julianna, Markov József és Hermecz Matild, Bogár János és Karácsonyi Julianna, Benarik Mihály és Kamaszi Mária, Kocsis Béla és Sárvari Margit, Petrovics Mátys és Sztojkov Viktória, Bódi János és Gálfi Piroška, Forgács Ferenc és Szabó Mária, Rapesák Béla és Buttás Terézia, Latics András és Fehér Rozália, Milovánov Milyvoj és Dzsigurzski Damjánka, Busics Antal és Ludmán Honka, Horváth József és Csehpal Franciska, Zórád Béla és Börcsök Anna, Szabó Pál és Vince Katalin, Börcsök József és Csillag Piroška, Oresik Antal és Pogány Ilona, Józsa Pál és Lakaj Katalin, Finta Sándor és Farkas Julianna, Fehér László és Kádár Mária, Pataki István és Lázár Rozália. — Elhaltak: Zsivkov Báji Vojin 89 éves, Csampragov Sándor 3 hónapos, Popov Milosava 10 éves, özv. Ördög Jánosné szül. Gortva Viktória 60, Hadnagyev János 75, Bodrits Ferenc 30 napos, Sztojnic Dömötör 15 napos, Kovács Huszka Béla 73, Ritz János 1 napos, Polák Mária 2 hónapos, Papp Mátys 13, Vastag József 2 éves, Apits Katalin 2 éves, Vojnovits Sarolta 2 napos, Magyar Illés 70, Percsik Eszter 20 napos, Kalikov Miksa 56, Kraesunov Mladen 85, özv. Gál Andrásné szül. Horák Katalin 60, Sárvari Mihály 50, Juhász Péter 1 napos, Pénzes Ferencné szül. Bálint Veronika 58, Antity Dusan 62, Bójtós Ferencné szül. Papp Veronika 54, Boárov János 85, Polák Zsigmondné szül. Fischl Karolin 63, Borguesin Vitályos 55, Székely Lajos 2 éves, Zebics Dánielné szül. Miloszávyevits Ilona 65, Fehér Irén 4 hónapos, Glaviski Emilia 45, Bálint Ilona 38, Szántó Lajos 83 éves korukban.

— Házasság. Strpka Erzsébet és Darnai Ferenc újvidéki evangélikus vt. lelkes 1944. évi január hó 21-én déli 12 órakor tartják esküvőjüket a pitvarosi evangélikus templomban.

DELVIDÉKIEK Ingatlan Irodája!

Bódi Emma

Budapest, Erzsébet körút 32, III. 6. Telefon 421-831

Ald Budapestben, vagy a környéken házat, telket, birtokot, gyümölcsösöt óhajt venni, forduljon teljes bizalommal fenti céghez. Gazdasági és pítészeti szakértő díjtalanul áll rendelkezésére.

— A Szentatya adománya a finneknek Helsinkiből jelentik: XII. Pius pápa Finnországnak karácsonyra mintegy félmillió finn márkát juttatott részben a szükségét szenvedő finn gyermekek támogatására, részben pedig a hadifoglyok segélyezésére.

— Magas egyházi kitüntetést kapott egy újvidéki görögkeleti lelkész, Dr. Csirics Irinej bácskai görögkeleti püspök az arany kereszttel és láncal tüntette ki Milics Tódor lelkész helyettes archimandritát, az egyházi téren hosszú évtizedeken át teljesített kiváló szolgálataiért. A kitüntetést szép ünnepség keretében adta át a püspök, a közszeretnek örvendő Milics Tódornak.

Kétfézer békát eszik meg Budapest naponta. Budapestben újabb divat lett a békacomb. A legkedveltebb a katona- vagy a kecskebeka husa. Főként Bicskeről, Tiszaföldváról és Egerből szállítják Budapestre az enni való békát, ahol halastavakban tenyésztik. Ezeknek a tenyésztett békáknak a combja több mint 10 deka színhúst jelent. A békacomb eladási ára a nagyobbaké 60, a kisebbeké 48 fillér. A fogyasztás egyre jobban nő, mert az emberek rájöttek, hogy a békacomb kitűnő eledel. A békának csak a combját szállítják Budapestre, testének többi része hulladékszámba megy, amelyet a nagy halgazdaságok a ragadozó halak táplálására, sőt kacsák, libák, de meg disznók etetésére is felhasználnak. Elég sok embernek ad kenyert a békatenyésztés s így szociális jelentősége komoly. A vendéglőkben leginkább rostos, sült, vagy blajban sütte találják. Sokféle más elkészítési módja is volna még, de a hozzávaló anyagok hiányoznak. A békahús fehérjetartalma körülbelül a porjuhuséval egyenlő. Legérdekesebb tulajdonsága, hogy B vitamint tartalmaz, ami különben csak a gabonaműek héjában és az élesztőben fordul elő. Gyomorbetegnek számára kiváló, je ettől függetlenül napjaink közeli, mezesében is egyre nagyobb jelentősége van. A tél végén és tavasz elején 2000 békát is elfogyasztanak Budapest naponta.

— Hírek Bácskésztúrról. Hromis János főjegyző hazaérkezett szabadságról és átvette a hivatal vezetését. — Tekintettel arra, hogy a tifusz elleni védekezés Bácskésztúron nagy gyorsasággal történt a tifuszjárvány teljesen megszűnt a községben. — Kovacsics Milán liliomosai gazdálkodó az istállóban a lovakat csutakolta. Az egyik ló kirugott és olyan szerencsétlenül találta el a gazdálkodót, hogy lába két helyen eltört.

— Újvidéki iparosok figyelmébe. Értesítjük iparostagjainkat, hogy a zérórákra vonatkozó rendeletek ismertetését f. hó 30-án d. u. 5 órakor Ullrich Gyula városi tanácsnok fogja eszközölni a Kereskedők Otthona nagytermében és válaszol a jelenlevők esetleges kérdéseire. Kérjük iparostagjainkat, hogy az előadáson saját érdekükben minél nagyobb számban jelenjenek meg. — Az Ipartestület elnöksége.

ÜZEN A MULT

December 30.

MA 125 ÉVE, 1818 december 30-án született Basevi Abraham olasz zeneíró, Orvosból lett dalműszerző, majd a rövidéletű „Armonia” c. szaklapot alapította, Olaszország zenei életének új lendületet adott a Beethoven művekkel; ezek nagy tekintélyre emelkedtek, mind magas színvonaluk által, mind pedig a belsők fejlődött vonós-négyes társulat által s a Basevi saját alkotásából fedezett pályadíj révén, melyet évenként a legjobb vonós-négyes számára tűzött ki. Számos önálló műve jelent meg.

MA 100 ÉVE, 1843. december 30-án született Erzsébet (írói álnéven Carmen Sylva) román királyné. Költői hajlama már igen korán jelentkezett és 9-10 éves korában már alkalmi verseket írt s két évvel később egy kis novellát s miután 14 esztendősen leány a drámaiban kísérte meg erejét. 1869-ben ment férjhez Károlyhoz. Művei német nyelven jelentek meg, melyeknek nagy része a román életből, a népköltészetből van merítve. Felelősköztük: A beszerkány, Egy ima (novellák), Jehova (magyarra ford. Goldis János), Az én nyugalmam (költemények) Astra (regény), Sola (regény, ford. Alexi Gy.). Főbb munkáinak nagy részét románra is lefordították.

MA 50 ÉVE, 1893. december 30-án Romeo és Juliát bemutatták Münchenben.

BUZAKÖTVÉNY

a legjobb tőkebefektetés

Buzakötvény

jegyezzen a

1841 1944

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

Újvidéki fiókjánál

Országzászló-tér 3

Telefon: 22-22, 22-23

— Hírek Csurogról. Az iskolán kívüli népművelési bizottság rendezésében a magyar nyelv elsajátítása céljából az idegen ajkúak részére 6 hetes tanfolyam nyílt meg Csurogon. A tanfolyam iránt máris igen nagy az érdeklődés. Eddig 49-en iratkoztak be és látogatják szorgalmasan az esti előadásokat, amelyeknek vezetője Dér László áll. isk. tanító. — Dr. Héger Jenő megkezdte rendelését Csurogon, Hitler A. utca 38 szám alatt. — A község lakossága körében általános örömet keltett, hogy Dupp Bálint Csurog község derék plébánosa méltó és jól megérdemelt kitüntetésben részesült, mert egyházi főhatósága érseki tanácsosi címmel tüntette ki.

— Szabad lett a pióca kivétel. A földművelésügyi miniszter nem hosszabbította meg a Magyar Apróvad Beszerzési Társaság monopóliumát, aminek következtében megszűnt a pióca egykéz. Ez azt jelenti, hogy ismét szabaddá vált a pióca kivétel. Az eddigi régi pióca kereskedők igyekeznek megszervezni az árubeszerzést, hogy elláthassák ismét a gyógyszerárakat. Erre azonban csak április hónapban kerülhet sor, miután a pióca most téli álmukat alusszák.

— Követte apját a halálba. Nagyváradról jelentik: Karácsony másodnapján este Albu Imre volt tűzoltó jelentette a rendőrségnek, hogy a felesége a lakásban öngyilkosságot követett el. Ugyanarra a kötéltre akasztotta magát, amelyre két évvel ezelőtt az édesapja. Az öngyilkos asszony levelében azt kérte, hogy ne boncolják fel.

— Két gyermeket megölt a talált robbanóanyag. A becsényifalvai község háza közelében Kics János és Vorozsilcsák László 12 éves gyermekek együtt játszadoztak a hároméves Kics Lászlóval, amikor egy közelükben lévő másik gyermekcsoporthoz valamelyik közülük dobott valamit, amit az úttesten talált. Ez a nehezebb tárgy a földre esés pillanatában hatalmas erővel felrobbant. A robbanás Kics Jánost és Vorozsilcsák Lászlót azonnal megölte, a hároméves Kics László sérülése pedig életveszélyes, amennyiben mindkét karját leszakította a robbanás ereje. A csendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy hogyan került a gyermekek kezébe és tulajdonképpen mi lehetett ez a nagyerejű robbanóanyag?

— Előadás az üzletzárásról az újvidéki Kereskedő Otthonban. Mint már jelentettük, Ullrich Gyula városi tanácsnok, az Elsőfoku Iparhatóság vezetője, f. hó 30-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel előadást tart a Kereskedő Otthon nagytermében az új üzletzárási rendeletről. Az Újvidéki Kereskedők Egyesülete felkéri valamennyi tagját, bármilyen szakmába is tartozik, hogy az előadáson a saját érdekében jelenjenek meg.

— AZ ÚJVIDÉKI KATOLIKUS JÓTEKONY NÖEGYESÜLET csütörtökön is megtartja szokásos teadélutánját, amelyre tagjait és vendégeit szeretettel meghívja.

— Újverbázi hírek. Akiknek szüksége van nemesített heremagra, jelentkezzen azonnal a község háza 4-es számú szobájában. — Az első világháborús Hadirokkantak, Hadiárvák és Hadiöregyek Egyesülete vasárnap, január 2-án délután 1 órakor a Lele-féle emeletes kávéházban tartja rendezését, mely alkalmattal be kell fizetni a tagsági díjat is. — Bene Mátyás Percel utcai lakos óráját javítás végett beadta Schmidt Konrád órásmesterhez azzal, hogy az órát néhány nap múlva elviheti. Minap jelentkezett is egy asszony az üzletben az óráért. Schmidt minden további nélkül kiadta neki az órát abban a hiszemben, hogy a nő Bene felesége. Nagy volt azonban Schmidt meglepetése, midőn másnap megjelent Bene az óráért. Az órát elvívó idegen nő felkutatására nyomozás indult. — Felhívják a gazdákat, hogy a hivatalosan megállapított gazdasági munkabérek a jövőben változatlanok maradnak, miért is a jövő évre szóló gazdasági bérszerződések — melyeknek határideje előreláthatólag 1944 február 1 lesz — akadálytalanul már most megkötethetők. Annak a mezőgazdasági munkásnak, aki önként nem szerződik, hivatalosan állapítják meg a munkahelyét és az ilyen munkás elcsúszhat, hogy a jövő munkaidényben maga válassza meg, hogy hol kíván dolgozni. — Az alispáni hivatal kétezeröt száz pengőt utalt ki az Egyesült Női Tábor helyi fiókjának a szegénysorsu gyermekek karácsonyi felruházására.

— Elvesztett és talált tárgyak Újvidéken. Kedden délben a postán elvesztett Raffai István névre szóló kikézesített és felbontott ajánlott levél. Kéri a becsületes megtalálót juttassa el II. Rákóczi Ferenc út 56 szám alá. — A Szigligeti Ede 15 számú háza betévedt egy liba. Igazoltt tulajdonosa ugyanott átveheti. — A Levente Otthonban a légitparancsnokok eskütetele után kesztyűt találtak. Igazoltt tulajdonosa átveheti a Szent János utca 13 szám alatt az 5 sz. lakásban. — Kedden este a Mussolini úton, a Goldberg ékszerész üzlete előtt egy fél pár fekete férfi cipőt találtak. A cipőben egy pár harisnya volt. Igazoltt tulajdonosa átveheti Vráncsnál, Április utca 63. szám alatt.

— HOSSZABBODNAK A NAPOK. Leghosszabb az évnek az a napja, amelyen a Nap legtovább marad a horizont felett. Ez az északi féltekén a Nap legnagyobb északi deklinációjánál, június 21-én áll be; ugyanakkor a déli féltekén a legrövidebb nap van, December 21-én a déli féltekén van a leghosszabb nap és az északi féltekén a legrövidebb. Mi az északi féltekén vagyunk, nálunk december 21-én, 22-én, 23-án és 24-én egyformán 8 óra 26 perc telik el a napkelte és napnyugta között. Ezek a legrövidebb napok. December 25-én már egy perccel hosszabb s attól kezdve átlag másnaponként újabb egy-egy perccel — vagy min a nép mondja: egy-egy tyúkkléppel — hosszabbodnak a napok. A karácsony sok egyéb mellett ezért is egyik legkedvesebb ünnepe a népnek.

PATIKÁBAN

Orvos: Hát használt-e a férjnek a mustártapaszt?
Asszonyság: Jaj, gyógyszerész úr, bizony nem használhatott, mert nem akarta megenni csak a felét.

Ösv. Loker Vilmosné szül. Berger Margit és távolban élő egyetlen fia és menyje fájjalommal jelentik hogy mindenük

LOKER VILMOS

látszerész, villany szerelési váll.

a legjobb férfi, rajongásig szerelt apa hosszú szenvedés után kihelte nemes lelkét, mely gyászba borítva szomorú családját. Temetése 1943 dec. hó 30-án délután 2 1/2 órakor a zsidó temető halottas házából.

Drága emléke örökké emlékezetünkben marad!

A gyászoló család

Szilveszterkor ha jól akarja magát érezni foglaljon

Pannonia
étteremben

Rádió műsor KÖZGAZDASÁG

- BUDAPEST I**
- 6: Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
  - 6.25: Ébresztő. Torna.
  - 6.45: Reggeli zene.
  - Közben 7: Hírek.
  - 8: Hírek német, román, szlovák, orosz és szerb nyelven.
  - 8.35: Délelőtti muzika.
  - 10: Hírek.
  - 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
  - 10.15: Könnű dallamok.
  - 11.15: A Folyamörök fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsey Richárd.
  - 11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.
  - 12: Harangszó. Himnusz.
  - 12.10: A Budapesti honvéd örszólóalj zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza.
  - 12.40: Hírek.
  - 13.20: Időjelzés, vizálassjelentés.
  - 13.30: Honvédeink üzennek.
  - 14.00: Weidinger Ede szalonzenekara.
  - 14.30: Hírek. Műsorismertetés.
  - 15.00: Országos Postászenekar. Vezényel: Eördögh János.
  - 15.30: A fonóban szól a nóta. Gesztelyi Nagy László dr. előadása. — Közművelődési előadássorozat.
  - 16.20: Időjelzés. Hírek.
  - 17.00: Gaspár Lajos cigányzenekara.
  - 17.45: Illatos gyümölcsök téli hajlékában. Közvetítés a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara debreceni almatárolójából. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
  - 18.10: Albert Ferenc hegedül.
  - 18.35: Csépeljünk többet. II. rész. — Fehér Imre miniszteri főmérnök iparügyi előadása.
  - 18.50: Hírek.
  - 19.00: Tessenek választani. Hanglemezek.
  - 19.40: Rádió a rádióról.
  - 19.50: Részletek a rádiózenekar 11-i II. nyilvános hangversenyéről. — Közvetítés a Magyar Művelődési Házából. — Vezényel Failoni Sergio.
  - 20.30: Németországi képeskönyv. — A verseket elmondja Szőrenyi Éva. Közben hanglemezek.
  - 21.00: A mi dalaink. Közreműködik Kelly Anna, Sárdy János és a Földényi kamarakórus. A rádiózenekart vezényli: Bertha István.
  - 21.40: Hírek.
  - 22.10: Hírek német, angol és francia nyelven.
  - 22.40: Magyar nóták.
  - 23.20: Operettrészletek.
  - 23.45: Hírek.

BUDAPEST II

- 17—17.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 17.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „AIDA”. Németh Mária és Éva Renfors vendégfelleptével. — Dalmű négy felvonásban. Szövegét írta Ghislanzoni. Fordította: Zoltán Vilmos. Zenéjét szerezte: Verdi. Vezényel: Failoni Sergio.
- Az I. felv. után kb. 18.15: Gyártás Miklós és Mátyás Ferenc verseiből előad Ujlaky László.
- A II. felv. után kb. 19.15: Asszonyok Verdi életében. Írta: Lányi Viktor. (Felolvasás.)
- A III. felv. után kb. 20.10: A Magyar Aero Szövetség kis modelljezínél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky S.
- 21.10: A polgári kultúra művészete. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
- 21.30: Beszkárt zenekar. Vezényel: Müller Károly.
- 22.40: Hírek.

Szigorúbban ellenőrzik a bőr úját a gyártói a fogyasztóig

Miert alacsony a polgári célokra szolgáló lábbeli mennyisége?

Budapestről jelentik: Szász Lajos közellátási miniszter rámutatott arra, hogy a lábbeliellátás tekintetében mutatkozó nehézségeknek az az oka, hogy a polgári fogyasztás céljára szolgáló bőrányagok mind kisebb mennyiségben állnak rendelkezésre. A csökkenés részben ismert körülményekkel, részben azzal magyarázható, hogy a levágásra kerülő marhaállomány takarmányozási nehézségek miatt leromlott. A helyzetnek megfelelően a közellátási intézkedések elsősorban arra irányulnak, hogy

bőrányagokat fizikai munkát végző népreteg szükségleteinek kielégítésére szolgáló lábbelik előállítására használják fel.

Más vonalon a bőrányaggazdálkodást szigorúbb ellenőrzés alá veszik és az elosztást is átszervezik, amire egyébként már rámutattunk. Az eddigi intézkedések közül a legfontosabb az, hogy a Lábbeli Központ a cipőkészítő iparosok igazságos és arányos ellátása céljából, bőrányag részesedési pontszámokat állapított meg. Megtör-

tént a kellékanyagellátás megszerzése is és rövidesen sor kerül a lábbeli gazdálkodás irányításával foglalkozó közellátási szervek átszervezése is. A legközelebbi tendóék egyike lesz az ország bőrtermelésének, továbbá a bőr és lábbeli forgalmának

az eddigieknél hatékonyabb ellenőrzésének megszervezése.

Egyébként egy kimutatók szerint 1942-ben az egész ország területén a marhavágások száma mintegy 780.000 darab körül mozgott. Ehhez járul még körülbelül 500.000 darab borjúbőr és 100.000 darab nyüzött sertésbőr. Ebből a tekintélyes bőrmennyiségből, mely 3 millió pár cipő előállításához elegendő, mintegy 500.000 pár cipő készült polgári fogyasztásra. Tekintélyes bőrmennyiség igényelt a honvédség ellátása, de még így is kevés az 500.000 pár polgári cipő. Eppen ezek a körülmények indították arra Szász Lajos közellátási minisztert, hogy a nyers- és készbőrök útját a teremtől a gyártóig és a gyártó a fogyasztóig szigorúbban ellenőriztesse.

Az újvidéki „Szabadság”-szálló dísztermében

Batyúbálas műsoros

Tűzharcos Szilveszter

Szaion, dzsesz, cigányzene. Belépődíj 3 pengő.

Kezdeté pont 7 órakor

Asztalok előjegyezhetők a Tűzharcos Otthonban

Országzászló-tér 2. Telefon: 26 96.

A Bács-Bodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület közleményei

Kenderkőri és kendervetőmag termelési szerződések kötése. Az esetleges visszaéléseket megelőzendő a földművelésügyi minisztérium utasítására a Rostnövényforgalmi Központ Anyaggyűjtőnket bizta meg vármegyénkben az 1944. évi rostkenderkőri termelési, a Futura, Budapest, pedig az 1944. évi rostkendervetőmag termelési szerződések megkötésével. Gazdatagjaink érdekeinek hathatósabb megvédelése céljából mindkét fajta szerződés aláírását vidéki Gazdaköreinknek a Vezetőtől előtérbe hoztuk. Felkérjük Gazdaköreink elnökeit és titkárait, hogy most már sürgősen járjanak el az 1943. december hó 14-én kibocsátott körlevelünk értelmében, mert a kendertermelés ma elsősorban honvédségünk ellátására való tekintettel feltétlenül szükséges, de gazdáinknak is fő érdeke a rostkender többtermelése. Az

1944. évi kenderkőri termésének ára idejében és megfelelően lesz megállapítva. Pétilson kívül 40%-os kálisót is biztosítunk szerződő gazdáink részére. A szerződésben biztosított zsák, ponyva, kötélárú stb.-n kívül szerződő gazdáink legalább 10% pozdorját is teljesen ingyen fognak kapni. A szükséges kendervetőmagvakat minden termelő részére biztosítottuk. Az aláírt szerződéseket (úgy a kenderkőri, mint a kendervetőmagra vonatkozólag) minden Gazdakörünkől legkésőbb 1943. december hó 31-ig, indokolt esetben 1944. január hó 15-ig) anyaggyűjtőnknek meg kell kapnia, hogy a pétilso mennyiséget feltétlenül biztosíthassuk.

Burgonya vetőgumó igényléseket 1944. január hó 15-ig még elfogadjunk. A Gazdaköreink által ezidőig igényelt burgonya vetőgumó igényléseket a M. Kir. Növénytermelési Hivatalnál bejelentettük.

Beszolgáltatási köteleesség teljesítésé-

IROGÉPEKET SZAMOLÓGÉPEKET KÖNYVELŐGÉPEKET

Javít és karban tart

STUBENVOLL ISTVÁN

műszerész-mester

Olympia

vevőszolgálat

Budapest, VII. Erzsébet-kr. 28.

Telefón: 426-137

ről. A gazdálkodó elszámoltatásakor az illetékes hatóság külön-külön megállapítja, hogy mennyit szolgáltatott be a kenyérgabonára, a zsirra és a szabadválasztású terményekre és termékekre. A kenyérgabona beszállításánál mutatkozó hiányt a zsír, vagy a szabadválasztású termények és termékek beszállításánál mutatkozó többlettel, a zsirbeszállításnál mutatkozó hiányt a kenyérgabona, vagy a szabadválasztású termények vagy termékek beszállításánál mutatkozó többlettel kiegyenlíteni nem lehet, csakis a közellátási kormánybiztos engedélye alapján. Ha azonban a kenyérgabonánál, vagy a zsiradéknál vagy mindkettőnél többlet mutatkozik, azt a nyilvántartó hatóságok a gazdálkodónak beszámítják a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszállítási köteleesség teljesítésébe. Az a gazdálkodó, aki mind a három csoportba tartozó beszállítási köteleességének teljes mértékében eleget tesz, a kötelezően előírt és beszállított terményen, vagy terményeken felül beszállított mennyiség után minden 100 buzaegységre az elszámolás időpontjában mért mázsaárúként érvényes hatósági buzaár egyharmadának megfelelő összegű beszállítási jutalomban részesül. A jutalom kifizetéséről későbbi időpontban intézkedik a közellátásügyi miniszter. Azt a gazdálkodót, aki akár a kimért gabonára, akár a zsirra, akár pedig a szabadválasztású termények csoportjába tartozó beszállítási köteleességének nem tett eleget, pénzbüntetéssel sújtják. A pénzbírság összege a beszállítási köteleesség teljesítéséből hiányzó minden 100 buzaegység számán, az elszámolás idején mért mázsaárúként érvényes hatósági buzaár háromszorosától nyolcszorosáig terjedhet. A pénzbírságot közzadók módjára biztosítják és hajtják be.

Milliók használják állandóan melegekedéssel a DARMOL-t azért, mert megbízhatóan és teljesen fájdalom nélkül hajt. Legrégibb és legelterjedtebb csokiföldes hashajtó.

Az ujvidéki Vöröskereszt hírei

A Magyar Vöröskereszt ezúton mond hálás köszönetet a kórház karácsonyára és a további felszerelésére adományozott pénzbeli és természetbeni adományokért. Az adakozók a következők: Holicska Józsefné 10 pengő, Nemzeti Hitelintézet Ujvidék 200, Kula nagyközség 101 pengő 30 fillér, Magyar Vöröskereszt Szilbereki Fiókja 14.85, M. Kir. Állami Kereskedelmi Középiskola, Ujvidék 14.24, Kertész Sándor gépészmérnök, Ujvidék 50, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ujvidéki Fiókja 100, Országos Földhitel Intézet Ujvidék 200, Ipar és Kereskedelmi Bank, Ujvidék 100, Horváth Sándor, Kereskedők Otthona kávéház tulajdonosa, Ujvidék 100, Viligovszki Leona Ujvidék 20, Buci Ilonka 5, Papp György bor, pálinka és likőr nagykereskedő, Ujvidék 10 liter rum, Zambauer Ottó sportárú kereskedő 10 darab csajka fedővel, Stühmer Frigyes R. T. Budapest, ujvidéki fiókja 5 kg szalancukor, Nagy Ferencné bor, pálinka és likőr nagykereskedő 100 pengő és 5 liter rum, dr. Nagy Iván 100 pengő, Nagy és Szigethy szállítási vállalat 50, Horváth Gizella Ujvidék 200, Székely Jánosné szeretetsomag, Majsay Péterné szeretetsomag, Ivánov Sándor 1 kg keksz, Kelemen Gábor 3 kg keksz, Hevesi Józsefné 1 kg méz, Zsigrai Mariska szeretetsomag, Páncél Gyuláné 6 kg liszt, Forster Géza ny. városi tanácsnok, 2 darab moaré terítő, Dornstädter cukrászda 5 kg keksz és 5 kg szalancukor, Pekló Tibor Monostorszeg 180 pengő, Első Ujvidéki Bugylibicska Asztal Társaság 500 pengő, a Magyar Élet Pártja militicsi csoportja 500 pengő, az Ujvidék és vidéke Méhészgyesület tagjai 20, Ujvidék és vidéke méhészgyesület tagjaitól 37 kg méz, Zsablya községben levő adakozó méhészek 9 kg méz, dr. Magyar-Kossa Zoltán Ujvidék kir. közjegyző 100 pengő, az Ujvidéki Villamosmű R. T. 150 pengő, Fazekas György 1 kosár alma, "Vitamin kert" tulajdonosa Gáspár József 1 kosár alma, Leány Leventék szeretetsomogokat adtak, Barth Domonkos dobozgyáros 100 papírzacskó 200 darab 1 kilós doboz.

A Magyar Vöröskereszt karácsony alkalmával 75 családnak juttatott családonként 3 kilogramm fehér lisztet és 1 kg babot. Továbbá húsz otthonápolat szegény betegnek adott egy-egy faágyat.

280 fronton lévő katonának küldött összesen 2000 darab cigarettát, 5 liter rumot, 5 kg szappant és négy doboz karácsonyfadíszet.

Az ujvidéki 270. sz. Hadikórház részére felkészített egy 5 m. magas karácsonyfát, 180 drb. 1 kg szeretetsomagot készített; Ujvidéki Szerszám és Fémáruházzal, társaság, Ujvidék, 214.52 P.

Az ujvidéki leventék nagy sikere Titelen. Vasárnap karácsony második napján nagy eseménye volt Titelen. Szép és magasnívójú előadást láthatott. Az ujvidéki leventék az Igli Diákok öröklé szép és hangulatos négyfelvonásos színművét adták elő. A terep kicsinynek bizonyult, mert mind a két előadást színlíttig megtöltötték az érdeklődők. A vendégszereplők mind jók voltak, mégis nagy tudásával és kitűnő alakításával kitűnt Schmidtbauer Lenke, — Évi szerepében. — Igen jó volt Petki Pali a hős szerelme. Holczi Pista szerepében Moldvai Béla kitűnő és nagyon kellemes hangjával magával ragadta a jelenlevőket. Odorobina-Ormai József, úgyis mint szereplő, úgyis mint rendező kiválót adott. Símák a pedellus Pipás Miklós humoros figurája nagy sikert aratott. A tanári kar, a diákok kara, általában minden szereplő igen jó volt. A zenekar nagy hozzáértéssel tett tanúságot. Az előadás után a záróráig együtt maradt a hálás közönség a szereplőkkel.

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM**

Nagysikerűnek ígérkezik az ujvidéki tűzharcos Szilveszter

A tavalyi tűzharcos Szilveszter nagy sikerűn felbuzdulva az ujvidéki tűzharcosok az idén is rendeznek Szilveszter estét még pedig a tavalyinál szélesebb keretben. Minthogy a vendéglők részére az élelmiszer beszerzése nagy nehézséget okoz, azután takarékosági szempontból is, az idei tűzharcos Szilveszter batyúbálás alapon rendezik, vagyis az élelmet a vendégek magukkal hozzák. Ittről természetesen a Szabadság szálló kiváló borpincéje gondoskodik.

Az est műsorán mulattató tréfiák, mókák, ének- és zeneszámok szerepelnek. Külön érdekessége az estnek, a közeli harminctagú kitűnő tűzharcos fuvó-, szalón-, vonós- és dzsessz-zenekar bemutatkozása lesz. Az asztalok előjegyzését már megkezdtek a Tűzharcos Otthonban (Országzászló-tér 2. tel. 26-96). Az esten mindössze 3 pengő a belépődíj.

Fényesen sikerült a kúlai Levente Egyesület karácsonyi műkedvelő előadása

A kúlai Levente Egyesület jóképű műkedvelő gárdája karácsony két napján Kő Benedek „Klára” című 3 felvonásos énekes színművét adta elő az Endlein-szálló színháztermében, mindkét alkalommal óriási sikerrel. A fiatal szereplők minden vonatkozásban jóval várakozáson felüli teljesítménnyel léptek meg a közönséget. Minden szereplő a legjobbat igyekezett nyújtani. Külön figyelmet érdemel Valika Mária a címszerepben, a virgóc, kis fruskiát meglepően alakította. Sinkovics Mária most mutatkozott be először a színpadon, nagyszerűen alakította a „gazdaasszonyt”. Gombár Joli ezúttal is a főle megszokott jó volt! Meglepetést keltett még Puholák Mária „Marinéné” szerepében. A férfiszereplők közül Nenzinger Gábor alakítása valóságos él-

mény volt. A férfi főszerepben Kádár Károly aratott megérdemelt sikert. A többi szerepekben jók voltak: Kichler János, Juhász Jolán, György János, Mezei János, Libor Sándor, Bognár Sándor, Ipacs László, Lukács György, László Károly, Kopacz Venczel, Szabó Mátyás, Gonczlik Pál, Puskás Rozália, Gombár Etus, Puskás Amália. A nagyszerűen felszerelt színpad, valamint a sikerült táncbetétek Radeka József rendező józilsására vallottak. Az énekszámokat Würtz Ferenc kísérte zongorán, az előadás előtt, valamint a felvonások közötti szünetekben a Levente Egyesület jóképű zene-kara szórakoztatta a vendégeket. Az előadást a nagy érdeklődésre való tekintettel, vasárnap, január másodikán az Endlein-szálló színháztermében megismétlik.

Az ujvidéki Polgári Magyar Daloskör mősoros Szilveszter-estef

rendez a DALOSKÖR OTTHONÁBAN (Dr. Vilt Vilmos-u. 48. Tel.: 25-60)

A MAV menetjegyjárodája — 40 éves. A magyar idegenforgalomban, amely a háború kitöréseig évről-évre mindnagyon lendületet vett, egyik legfontosabb tényezője a MAV hivatalos menetjegyjárodája, amelyet IBUSZ név alatt ismer a közönség. Ez a nemzetgazdasági szempontból fontos intézmény most töltötte be fennállásának 40. évét. Dr. Klaudy József, az idegenforgalmi szakirodalom kitűnő munkása az IBUSZ megbízásából testes tanulmányban dolgozta fel a menetjegyjároda történetét. A könyv, amelynek címe: Az európai legelső nemzeti utazási iroda története, részletesen beszámol a negyven évvel ezelőtti alakult idegenforgalmi és Utazási Vállalat és a háború után ennek helyébe lépő idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási Társaság történetéről és az adatok, táblázatok és fényképek gazdag bőségével ismerteti azt a kiváló szerepet, amelyet a vállalat az idegenforgalom kiépítése körül betöltött és melynek a jelenlegi háborús viszonyok között is messzemenően eleget tesz. Az avatott tollal megírt könyv előszavában Imrédy Kálmán, a MAV elnöke kiemeli, hogy amikor a Magyar Államvasutak ezelőtt 40 esztendővel szoros kapcsolatot hoztak létre az idegenforgalom akkori hivatalos szervezőivel ezzel az elhatározással az első vasutak között volt és sok más nagyobb vasútállalattal megelözött. A kapcsolat

megecséje és kimélyítése érdekében a MAV az elmúlt 40 esztendő alatt jelentős áldozatokat hozott. Ezeknek az áldozatoknak hasznosságát és eredményességét szemlélteti a Menetjegyjároda 40 éves története, amelyet két világháború tesz különlegesen mozgalmassá. A könyvben feltart eredmények, amelyek nagyrészt viharos történelmi időkben valósultak meg, igazolják azt a töretlen hitet, hogy az emberiség rendeltetése nem a pusztító háború, hanem a békes munka és a békes munka gyümölcseiből fakadó szép élet nemes élvezete. Az IBUSZ ennek a rendeltetésnek a szolgálatában — mondja Imrédy Kálmán — továbbra is megteszi kötelességét, amellyel elsősorban hazánk nemzetközi népszerűsítésének tartozik.

Itol kapható Budapest a Reggeli Újság?
Nyugati p. a. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. a. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. a. III. (peron)
Terez-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT váróca
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. a.

Kitűnően sikerült mősoros estef rendezett a csúrogi Szociális Asszony Szövetség

A csúrogi Szociális Asszony Szövetség jótékony célú mősoros estef rendezett. Mindkét előadás úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényes sikert aratott. Minden egyes szereplő anynyira kitűnt szokatlannul bátor és kedves közvetlen játékaival, hogy többször nyílt színen is nagy tapsot arattak. Czako Ilonka vidám monológot adott elő. Oly talpraesett, bájos magyar parasztlaszó volt, hogy a közönség hangos kacagása miatt többször meg kellett szakítania mondókáját. A kis vígjáték négy szereplője: Czako Ilonka, Szabó András, Rind Lajos és Prágai József is sok tapsot kapott. A pasztorjáték remek volt. Nehéz volna sok szereplőt egyenként külön megdicsérni, mert mindannyian rászolgáltak a dícsőretre. Mégis külön kell megemlíteni közülük: Visnyei Margitot „Szűz Mária” és László Gyula kertmunkás iskolai növendékét „Szent József” szerepében. Szép játékaikon kívül korszerű ruhákkal is feltűnést keltettek. Kurányi Katica tökéletes anygal volt. Szép énekével kapott megérdemelt tapsot. A hős honvéd utolsó kívánsága című aktuális darabot ünnepi csendben hallgatták végig. A könnyekig megható kis darab szereplői közül Branyó László mint haladó hős honvéd iparkodott illuziót kelteni, Jánosy Karcsi mint Jézuska volt igen kedves, a kis Orszógh Mari-ka pedig szép anygalka szerepében ügyeskedett. A magyar kőlőt, valamint a körmagyart a közönség frenetikus tapsal jutalmazta és a magyar ruhás kislánykának mindkettőt meg kellett ismételnök. Szabó Boriska és Varga Gizi szépen elmondott szavataikért kaptak tapsokat. A versóket Komáromy Margit és Pálffy Julia tanítóknak tanították be. Az érdeklődés a mősoros est iránt oly nagy volt, hogy a közönség a mozi terem minden talpalatnyi helyét elfoglalta, sőt igen sokan hely hiányában meg sem nézhették az előadást. Ezekre való tekintettel és a jelen voltak spontán megnyilvánult kívánságára a rendezőség elhatározta, hogy az előadást néhány mősorszámal kibővítve 1944 január 3-án és 4-én megismétli. A rendezés sokoldalú és fáradságos munkájáért, valamint a színdarabok betanításáért az Asszony Szövetség elnöknője Schmidt Ernőné tanító érdemel dícsőretet. Segítségére volt munkájában Kovács Emma tanító, aki a szép magyar táncokat tanította be úgyesen és ötle-tesen, valamint a mősorszámokat bemondta. Schmidt Ernő igazgatótanító szép harmóniumkísérettel látta el az énekszámokat. A rendezőség ezúton ismételt köszönetét fejezi ki mind azazoknak, akik a felejthetetlen szép előadás sikere érdekében bármivel is közreműködtek. Így elsősorban Gara Miklósné tanító, Berecz Józsefné, a Czako Testvéreknek és végül Bachmann Sándornak és helyetteseknek, Gyurakovics Józsefnek a mozi terem ingyenes átengedéseért.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A Délbácskai Automobil Club folyó hó 31-én este összes helyiségeiben szilveszter-estét rendez, melyre összes tagjait és azoknak hozzátartozóit ezúton is tisztelettel meghívja.

Az ujvidéki Nemzeti Munkakörpont tagjai, barátai és vendégei részére mősoros Szilveszter-estét rendez. Jóhangulatról, zenéről és szórakoztatásról gondoskodás történi. A mősor kezdete 7 órakor.

HIRDETMÉNY

egyesadói kirendeltség felállítása Ujvidéken

Értesítem a város közönségét, hogy a magyar kir. pénzügyminisztérium 215.445/XVI. f. számú rendeletével a zombori m. kir. pénzügyigazgató-ság illetékessége alá tartozó területen 1944. évi január hó 1-ével Ujvidék székhellyel ideiglenes jelleggel kirendeltséget állít fel, amely a hatóság egyesadó ügyosztályának munkakörét fogja ellátni. A kirendeltség hivatalos elnevezése: „A zombori m. kir. pénzügyigazgató-ság kirendeltsége, Ujvidék.”

A kirendeltség illetékessége alá tartozik: az óbecsei, palánkai, titeli, topolyai és ujvidéki m. kir. adóhivatalok területe.

A kirendeltség hatásköre: a földadó kivételével kizárólag az egyesadó ügyekre terjed ki.

Ujvidék, 1943. évi december hó 29. vitéz Dr. Nagy Miklós s. k. polgármester.

ISZTELTSZÖLOGAZDAK! Szőlőtanyák szőlőszedését beszerelhetik, hazait, gyökereket vadat hazai szőlő vesszőket, államiag ellenőrzött telepnevelő, Komoly szaktanácsokkal ellátott árjegyzéket ingyen küldök.

Magyar Művelődési és Borgazdasági, szőlőoltványtermelőtelepe. Abasár, Gyöngyösi u. 208.

HIRDETMÉNY

A m. kir. földművelésügyi Miniszter Ur 38.870/1943. III./B. sz. rendeletével dr. Magyary Kossa Zoltán kir. közjegyző urat vadászati tudósítónak jelölte ki. Felhívom a hatóságokat, hogy ezen felhívásának teljesítése közben mindenben legyenek segítségére.

Ujvidék, 1943. december 27-én. dr. vitéz Horváth Kázmér polgármester h.

Az ujvidéki fodrász szakosztály 1944. január hó 3-án délután 4 órakor választmányi ülést tart. Kéri a tagok pontos megjelenését.

— Kesselleő Titusz úr, ön engem a lakására kérészt! Valószínűleg azért, hogy velem, az énekessel és muzsikussal megállapodást kössön!

— Úgy van! — szölt közbe a festőművész.

— Végtelenül sajnálom azonban nem állhatok önnek a rendelkezésére. Igaz ugyan, hogy csak egyszerű kávéházi muzsikuss vagyok, akiknek parancsolnak a vendégek és aki azt köteles énekelni, vagy muzsikálni, amit a vendégek akarnak! De ne feledje el, uram, hogy én csak a kávéházban vagyok köteles ezt teljesíteni! Csak ott vagyok köztársasági énekes és hegedűs! Itt azonban, az ön lakásában, egyenrangú vagyok önnel, vagy ha jobban tetszik, egyenrangú vendég, aki megkövetelem öntől, a házigazdától, hogy udvariasan fogadjon és tisztességes hangon beszéljen velem! Igenis, megkövetelem, Kesselleő Titusz, festőművész úr! Ön azonban erről a kötelességről megfeledkezett! Így ezek után én utasítom vissza az ön közeledését és kijelentem, hogy semmi pénzért nem vagyok hajlandó önrel tárgyalni és rendelkezésére állani!

Aztán valami keserű öngúnyval hozzátette:

— Ezt feleli önnek, Tamássy György, a Sangháj nagykávéház előadó- és hegedűművésze! Még egyszer kérem az előkelő vendégsereg bocsánatát és ajánlom magamat!

A magántisztviselői kar és az átmenetgazdasági kérdések

Írta: Dr. CORZAN-AVENDANO BELA a MAGNESZ társelnöke

Az átmenetgazdasági kérdéseket nemcsak a magyar ipari és kereskedelmi élet irányítói, hanem a magántisztviselői társadalmat is nagy mértékben érdeklik. Eppen ezért minden oly kérdést, mely a béketermelésre való áttéréssel foglalkozik, nagy figyelemmel kíséri a magyar magántisztviselő, aki ma már — nyugodtan állíthatjuk — képesítés, szaktudás és munkateljesítmény terén bármely magasfelettségű európai ipari állam magánalkalmazottaival nyugodtan felveheti a versenyt. Az utóbbi esztendőben erősen foglalkoztatott iparnak a békegazdálkodásra való áttérése valószínűleg oly hullámmal fog járni, mely nemcsak a lökést, hanem talán még erősebb mértékben a tisztviselői és munkástársadalmat fogja elsősorban érinteni. A Magyar Mérnök és Építészegylet emellett, mely előkelő közgazdasági vezető férfiak közreműködésével a legalaposabban tárgyalta meg a békegazdálkodásra való áttérés lehetőségeit, szóba került az is, hogy főleg

egyes iparágaknál oly átcsoportosításokra lesz szükség, melyek természetesen úgy a munkásságot, mint a tisztviselői kart érinteni fogják.

Bár a magyar magántisztviselők, kik legnehezebb időkben is kitartottak azon az őrhelyen, ahová a gazdasági élet termelési menete őket állította, teljes bizalommal vannak a kormányzat iránt, tudva azt, hogy a szociális gondoskodás eszköze nemcsak a testi, hanem a szellemi munkások felé is védőpajzsot emel, mégis megállapítható, hogy ma a magyar magántisztviselők helyzete semmiestre sem jobb, mint az elmúlt húsz esztendőben volt. Pedig, ha a Gazdaságkutató Intézet legutolsó statisztikáját vesszük kezünkbe, azt látjuk, hogy

az utóbbi esztendőben a gazdasági életben foglalkoztatott magánalkalmazottak létszáma erősen emelkedett és az ma már túlhaladja a 210.000 főt.

mely számban a közlekedési vállalatok közel 80.000 főnyi tisztviselőikara nincs is felvéve. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a magántisztviselők eltartott családjajakkal együtt, erősen megközelítik az egymillióst tömeget, ami pedig az ország lakosságának már jelentős hányadát teszi ki.

Növele ennek a társadalmi rétegnek nehézségeit az is, hogy még mindig nincs egységes érdekképviseleti szerve.

Az önálló magántisztviselői kamara gondolata és terve hosszú évek óta kísért!

Illetékes kormányzati fórumok már a múltban is többször foglalkoztak azzal a tervvel, hogy a már meglévő kamarák mintájára a magántisztviselők részére is kamarát állítsanak fel. Ennek az elgondolásnak őszinte barátja maga az iparügyi miniszter úr, aki nemcsak gazdasági, de nemzeti szempontból is fontosnak tartotta már a múltban azt, hogy a magyar dolgozó társadalom e jelentős tömege egységes irányítás alá kerüljön. Sajnos a második világháború kitörése nem tette lehetővé a már kész tervek megvalósítását.

Nagyban megkönnyítene a béketermelésre való áttérést az, ha a magántisztviselők problémáival hivatalból foglalkozó oly érdektisztület állana majd a kormányzat rendelkezésére az átcsoportosítás, továbbá az átképzés terén tanácsokkal, amely a gazdasági élet szociális kérdéseiben, főleg ami a magántisztviselőket érinti, teljes jártassággal bír.

Jelenleg a helyzet az, hogy a tisztviselőtársadalom csak kis részében tömörül egyes érdekképviseletbe, s így

ezek minden igyekezetük mellett sem hallathatják szavukat kellő súllyal ott és akkor, amikor az a magyar magántisztviselői társadalom számára talán létkérdést jelent. De egyébként is a széthúzás csak gyengítőleg hat, míg ennek ellenkezője a társadalmi egységes állásfoglalását jelentheti oly időkben, midőn a nemzeti egységre igen nagy szükség lehet.

Ezért is szükséges lenne létrehozni azt a magántisztviselői kamrát, melyben az összes magyar magánalkalmazottak kötelező tagság alapján foglalnának helyet.

Ez a kamara azután úgy a gazdasági élet vezetőit, mint a kormányzatot egységes állásfoglalással támogatná akkor, amidőn az átmenetgazdálkodás nemcsak tájékozódó tárgyalások anyagát fogja jelenteni, hanem a gazdasági életnek az egész nemzeti termelésre kiható átszervezésében fog megnyilvánulni.

Rövid sporthírek

Sporthírek Bácskeresztúrról. — A Levente Egyesület elhatározta, hogy karácsony estét rendez a Levente Otthonban görögkatolikus karácsony napján. — Tekintettel az állandó esőzésre, a bácskeresztúri leventék által kezdeményezett téli kupa mérkőzések nem indulhattak meg. A kupamérkőzések azonban nem maradnak el, hanem kora tavasszal rendezik meg, ami sokkal hasznosabbnak is látszik, mivel így a tavaszi forduló bajnokságában már erős edzéssel indulhatnak a játékosok. A télikupában előreláthatólag Bácskeresztúr, Veprőd, Lillimos és Kucora leventéi indulnak.

Levente játékező vizsgát tenni szándékozik írjanak a következő címre: Muszin Ernő ujvidéki járási levente játékező előadó. Postafiók 22. Ujvidék. Pontos címüket írják meg. A 18. életévüket betöltők jöhetnek számításba.

A Reggeli Újság eredeti regénye

Írta: Falvai Andor

(81)

Lassú, de kemény és határozott léptekkel hagyta el a termet.

— Vissza sem nézett.

— Szentelen fráter! — mondta Keselleő Titusz.

Ez a kijelentése azonban teljesen visszhang nélkül maradt. Egyetlen vendég sem ismételte meg, hanem inkább egészen másról kezdett beszélni.

De még egészen váratlan dolog is történt, ami nagyon kínosan érintette a híu festőművészt. Monostory Magdolna bárónő, aki közben már helyet foglalt, hirtelen felugrott és így szólt állandó kísérfőjének:

— Zuárd, én hazamegyek!

— De miért, méltóságos bárónő? — kérdezte ijedten Keselleő Titusz.

— Mer: megfájdult a fejem. — mondta olyan hangon a bárónő, amiből mindenki megértette az igazi okot.

Monostory Magdolna bárónő és Somkuthy Zuárd gróf ávozását után a többi vendég is haza kezdett szállingózni. Egy óra múlva már senki nem volt a műteremlakásban.

Keselleő Titusz annyira dühön-

gött, hogy nem mert lefeküdni.

Atöltözött és abba a kávéházba ment, amelyben minden éjszaka meg szokott inni egy feketét.

Kis idő múlva egy kövér és vörös ábrázatú férfi telepedett az asztalához.

— Mi az, kedves művész úr, ön már itt van?

— Itt vagyok! — kiáltotta ingerülten Titusz. — Kinek mi köze hozzá?

— Szóval nem sikerült ez a mai műteremestély?

— Sikerült is, meg nem is! — mondta mos' már szelidebb hangon a festőművész. — Ahogy, veszszük.

A másik férfi furcsán mosolygott.

— Kellemetlen. Mert én ebben az estélyben nagyon biztam! Elvégre tetszik tudni, művész úr, hogy az ön adóssága már...

— Nem érdekel! — vágta közbe Titusz.

Kis ideig hallgatott a másik férfi, aztán így szólt:

— De meg tetszik engedni, hogy engem érdekel. Elvégre mégis én vagyok az ön legnagyobb hitelezője. Ha azonban ilyen dolgok

történnek, kénytelen volnék a további hitelt megvonni, sőt az eddig hitelezett pénz megfizetését, az új bútoroknak pedig a visszaküldését követelni!

Keselleő Titusz erre már nem tudott mit válaszolni. Érezte, hogy erőszakos módon nem érhet célt, tehát inkább könyörgésre fogta a dolgot.

— Legyen türelemmel, uram. Tudja, hogy rövid időn belül gazdagon megnősülök. Csak addig tessék várni.

— Úgy? — mosolygott a másik férfi piros ábrázata. — És kit méltóztatik elvenni?

Keselleő Titusz néhány női nevet mondott. Olyan gazdag leányoknak és asszonyoknak a neveit, akiknek udvarolt és akiket szívesen el is vett volna feleségül.

A másik férfi a fejét rázta.

— Nem jó. Egyik név sem jó. Ne tessék haragudni, de ezek a hölgyek túlságosan ismerik már a művész urat és nem lesznek hajlandók arra, hogy elrebegjék a boldogító igent.

— Hát akkor főbelövöm magam!

— Dehogy. Hanem, hogy úgy mondjam, új és ismeretlen talajon tessék próbálkozni.

Közelebb tolt a széket.

Bizalmasan megszűta, hogy ki-re gondol.

Keselleő Titusz, a divatos festőművész és kétségbeesett hozományvadász megkérdezte:

(Folytatjuk)

Háziasszonyok figyelem!

Prima friss adai zöldség, sárgarépa és sütőtök érkezelt a
„VITAMIN”
kertbe. — Olcsó árak!
Ujvidék, Posta-utca 5.

Állást keres

LEGÓ vizgát tett megbízható ember állást vállalna, Cim a kiadóban. 14893

Kézi Schneller KENDERSZÖVŐ-MESTERI állást keres. Atumatex szövet ismert, annak oktatását magánháznál is vállalja, Cim a kiadóban. 14894

Különféle

PAPLANOKAT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából úgy utat, mint pégiéket átdolgozok. Katonai hálósákok készítését vállalom. **Bulyovics Béláné**, II. Rákóczi Ferenc-út 12., I. em. 6519

Szép amatőr FELVÉTELEIT művésziessé nagyítja. B. Géza, kino és fotószaktizlete, Ujvidék, Hitler Adolf-u. 11. 14108

FONOK, fésűk, angorát és használt juhgyapjút. **Huszághné, Magyari** u. 4. 14480

Nagy műsoros**SZILVESZTER EST**

az „ELIT” étteremben
(Szemben a lópostával)

Telefon: 39-53

Asztalról gondoskodik előre!

1/1948. vgh. szám.

Árverési hirdetmény

Dr. Kausz Gyula ujvidéki ügyvéd által képviselt Rajman Valentin javára, allen 1224 P. 20 f. tőke és több követelés és járuléka erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, az ujvidéki kir. járásbíró 1942. évi P. 1624. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1948. évi január hó 4. én lefoglalt 1580 P-re becsült ingóságokra az ujvidéki kir. járásbíró P. K. 5091/43. sz. végzésével az árverés elrendeltetve, annak az 1908. évi XLI. t.c. 20. §-a alapján a következő megnevezett, továbbá a foglalási jegyzékönvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha eljenük halasztó hatályú igénykereset folyamában nincs. — végrehajtást szenvedő lakásán, Ujvidék, Hermann, Göring-u. 25. leendő megtartására határidőül 1948. évi január hó 3. napjának délutáni 16 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorkat, 1 rádió, porcelán kávé és teás kanna, 4 üveg pohár s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becs. ár 2/3-részeért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot irásban nem nyilvánít.

Ujvidék, 1948. évi december hó 15.
Tomaseszky
kir. bír. végrehajtó

APRÓHIRDETÉSEK**KERESLET**

HASZNALT RUHAKAT, fehérneműt legjobb árban fizetem. Laphivásra hához megyek. Cim: Nacs Sándor öszeres, Ujvidék, Hal-tér 7. 11058

IV. polgárit végzett fiatalembert vagy leányt kiképeznek **SZÖVŐ OKTATÓNAK**. Rövid idő után szép keresetet kapna a DMKSz-ben. Jelentkezés: DMKSz Szórvány-osztály, Lenau-utca 2. 14790

Ügyes **KIFUTÓFIUT** azonnal felvesszünk. „Hárem” csemegeüzlet, Dr. Bár. dossy L.-u. 10. 14860

ELVESZETT egy „Marvin” márkájú női arany karóra. Becsületes megtalálóját köretik illő jutalom ellenében adja át dr. Krämernek, Petőfi Sándor-u. 1. I. 14931

BEJÁRÓNÓT keresek délelőtti órákra. Schwemm Gyuláné, Egres-u. 5. 14937

BEJÁRÓNÓT reggel 7-3-ig tartó elfoglaltságra keresek. Buda Péter vendéglős, Petőfi-u. 36. 14940

Otthon tölti a Szilvesztert?

Mulasson jól

Füstös

italai mellett!

Hitler Adolf-út 17 - Tel. 39-14

ELADÓ**Kovács öszeres**

vesz-elad használt **BUTORT**, viselt ruhát, Alkotmány-u. 52. 12338

FEJŐSAJTAROK 10 lit., tejmérők 15 lit. hitelesített; tejszűrők, keltetőgépek 175 tojásos, raktárról kaphatók. Gépszijak igényelhetők **Knézy Péter**, gépkereskedőnél, Ujvidék, Petőfi S.-u. 12. 13660

Ha olcsón akar vásárolni **GYÖRI** né! vásároljon, Posta-utca 5. Dióbel, füge, szárazszilva, mazsola, nemes almák nagy választékban kaphatók. Telefon: 24-51. 14481

ALMÁT, gesztenyét, sütő-tököt olcsón vásárolhat **Almási** u. 5 alatti. 14672

SAROKHÁZ fűszerüzlettel és kocsmával 80.000 Pengőért azonnal eladó. Dugonics-utca 40 sz. 14896

Jókarban levő **GYERMEKÁGY** sportkocsi és piaci (gyermekkocsi) eladó. Cim: Hunyadi-u. 14. 14956

Füstös

fűszer-, csemege- és italzaküzet

LAPKIHORDÓKAT keres a Reggeli Újság kiadóhivatala. 14942

MODERN RÁDIÓT venne Fischer Vera, Lovász-utca 3/I. 14927

Komoly szorgalmas leányt vagy asszonyt **SZOBALÉANYNAK** azonnalra felveszek. Geiger Józsefné, 1941 április 13. út 9. 14947

KÖZÉPISKOLAI TANULÓT I. elemista kislánym mellé lecke segédkezéséhez 1-2 órára keresek. Marusiczné, Hitler-u. 9., I. em., ügyvédi iroda. 14948

Jobb házból való fiút **BÁDOGOS TANONCNAK** fizetéssel felvesz. Fodor József, bádogos, Ujvidék, Buzatér 10. 14949

Boros, likörös és pezsgős PALACKOKAT, 0,7 és 1 litereseket minden mennyiségben és magas áron vásárol **Füstös Illés** fűszer, csemege és ital szaktizlete, Ujvidék, Hitler-u. 17. Telefon: 39-14. 14922

A DMKSz Szórvány Osztályának háziipari fonó- és szövő tanfolyama árajánlatot kér 50 drb. **KÉZISZÖVŐSZÉK ELKÉSZÍTÉSÉRE**. A jelentkezők a szükséges felvilágosítást és mintát megtekinthetik a DMKSz Központi irodájában, Ujvidék, Lenau-u. 2. sz. alatt. 14928

KIADÓ

290 holdas **BIRTOK** tanyával, élő és holt felszereléssel bérbé kiadó. Mirkov Dusan, Mussolini utca 3. 14955

Szilveszter estélu Temerinben

Ertesitem t. vendégeimet, jóbarátaimat, ismerőseimet, hogy december 31-én Szilveszter-estélyt rendezek, amelyre fűszetelettel meghívok mindenkit. Ott fog muzsikálni a hírneves Farkas Matyi cigányzenekarával.

Tisztelettel:

KOHANECS MIHÁLY vendéglős, Kastély utca

ZEISS Szemüvegél

készíttesse **KAZINCZY** áll. vizsgázott **OPTIKUSNAK**, Ujvidék, Hitler A.-u. 16. Telefon 30-30. 13014

Mély GYERMEKKOCSI eladó. Flatt utca 12. 14939

BÖRKABÁT eladó báránnyelével és góllal. II. Rákóczi Ferenc-út 73. Másiy. 14941

TÉLIKABÁT eladó. Mussolini-u. 19. a férfiszabónál az udvarban. 14943

Erdélyi fajalmák

Jonathán, Bismark, Sövári, Batul, stb. Csak viszonteladókna P. 2.20-6.30 Erdélyi papirhéju **DIO**

Tisma Gábor cégnél, Ujvidék
Telefon: 34-74.

2 GYALUPAD és bognárszerszám eladó. Szabadkai-u. 4. 14925

DIO, GESZTENYE, ALMA olcsón. Almási-u. 5. sz. alatt.

MAGYAR RUHA (női) jó állapotban eladó. Érdeklődni: Petőfi-utca 40, II em. 6. 14944

Fekete női TÉLIKABÁT és egy férfi öltöny eladó. Honvéd-u. 17. földszint 1. 14919

ELADÓ egy rugós kocsi, hentesnek is alkalmas. Lovász-utca 25. 14906

SZOBABUTOR Heid és Neu márkájú új súlyszelő varrógép és kis Singer eladó. Bercsényi Miklós-u. 6., udvarban. 14958

„GOLGOTA”**ÉRTESEITÉS!**

Ertesitem, Ujvidék, és környéke, nagyérdemű közönségét, hogy Édesapám, id. Lenkey Imre elhunyt, a temetkezési vállalatot én tartom fenn és kérem a nagyérdemű közönség további szíves támogatását.

III. LENKEY IMRE

Temetkezési vállalkozó, Ujvidék, Úszpenszka utca 8. — Tel. 26-90.

NYILTTÉR*

23.367. számú vásárlási könyv elvesztett, ezennel érvénytelenitem. Ujvidék, 1948. december 29.

BENICS ANNA
Kazinczy Ferenc-u. 39. 14926

*) E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Reggeli Újság**N A P I L A P**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Kiadó: vitéz Arva (André) Dezső

ELŐFIZETÉS:

Egy óra . . . . . P 5.20
Három óra . . . . . P 15-